

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falv” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postafelrakélpénztári csekk száma száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Éves évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1938.

XIX. évfolyam, 3. szám.

Január hó 16.

Hármas külügyminiszteri találkozó Budapesten

A budapesti hármastalálkozó tehát befejeződött. Magyarország Ausztria és Olaszország újra összehozták, hogy a nagy világrendben megadott fejjel, bölcs mérséklettel és bátorsággal megállapítsák, vajjon a római egyezmény valóra váltotta-e a hozzáfűzött reményeket? Feleletünk: igen, mert célja az volt, hogy a baráti érzésektől átítatott nemzetek államcsoporttá alakuljanak, ami teljesen sikerült is.

Ez a tanácskozás nem ötletszerű, hanem szilárdképeni folyamánya annak a nemzetközi barátságának, amelynek keretében úgy az összes, mint az egyes hatalmak keresik a béke biztosításának eszközeit.

A mi három országunkat — mondotta Ciano gróf — erős szálak egyesítik a közös érdekek felül az újjáépítés és a békemű fejlesztésben s erről a barátságról a történelem zavaros korszakában bizonyosságot is tettünk. Kánya Kálmán külügyminiszterünk ugyanezt hangoztatja, amikor Schmidt osztrák államtitkárral együtt kiemelte a budapesti találkozó európai jelentőségét.

Mi most csak az olasz-magyar barátságot nézzük, amely évszázados. Eppen azért ezt nem kellett mesterségesen megszervezni, mert megszervezte maga a világtörténelem akkor, amidőn első királyunk: Szent István végtelenül bölcs államférfiúi előrelátással a római pápától kérte az azóta nemzetünk szimbólumává lett szent koronát. Időközben Magyarország Itália országutja lett. A két nemzet fiait pedig kölcsönösen megismerték egymást.

A világháború után elsimultak azok a lelki gátlások is, amelyek fenállottak, ami különösen fontos a mai tömegmozgalmak századában, amikor sokszor a tömegek elhatározása ad irányt a kormányok célkitűzéseinek. Az egymáshoz tartozandóságban a nemzetek lelke kapcsolódik össze, amely alapja a politikai közlekedésnek és barátságának, amelyből azután a gazdasági együttműködés fejlődik ki.

Az olasz-magyar politikai, gazdasági, kulturális és mártírsági köteleket korszakok kovacsolták össze: Mussolini alatt pedig néppolitika, sőt lélekpolitika lett,

mert ennek az államférfiúnak volt bátorsága a világ lelkiismeretét felébreszteni és odaállni mellé, amikor, amidőn más barátainknak egy szava sem volt a leírt magyarság érdekében.

Ezt a magyar földműves milliók sohasem felejtik el. Még fülünkben csengenek a Duce szavai, amikor a Falv-Gazdaszövetség Olaszországban tartózkodó gazdaifjainak azt mondta: „Büszke lehet az a nemzet, amelynek ilyen kiváló fia vannak, mint Ti, akiket itt megismertem. Köszöntöm benneteket a nemes magyar nemzetet és földműves népet.”

A mostani budapesti találkozóra felfigyelt az egész világ. És ez azt igazolja, hogy a tárgyalásoknak immár nem tárgya, hanem egyenjogú fele vagyunk, de megerősítette újból külpolitikai tekinetelyünket is, amelyet Mussolini szerzett vissza számunkra. S ebben a baráti együttesben ott állt mellettünk a rosszban együtt szenvedő társunk: Ausztria, Schuschnigg kancellár személyében.

Ez a tanácskozás — amint az elhangzott beszédek hirdetik — a béke jegyében zajlott le, nyitva hagyva a lehetőséget a környező államok közlekedésére és ebben Itáliára békítő szerep vár anélkül, hogy nyomást gyakorolna ránk.

A budapesti találkozó elérte célját. Lételeményét a római jegyzőkönyv alapján beigazolta, megerősítette és szorosabbra fűzte a baráti államok kapcsolatát, amelyeknek kiépítésében jelentős szerepet játszik az az olasz-magyar gazdasági esereakció, amely Mussolini és Darányi Kálmán elgondolása szerint évenként megismétlődik. Ezek a gazdasági résztvevők Ciano gróf ünneplésén a Vigadóban is. Hazatérve falvaikba, tízes apostolai lesznek annak a gondolatnak, amit Mussolini országában hallottak és láttak, hogy Istent hívőnek, hazát szeretőnek, kötelességteljesítőnek és erősebbnek kell lenniük, hogy megálljuk helyünket, mert a kicsiny nemzetek ereje nem számáramnyukban, hanem nemzeti öntudatukban rejlik.

A Falv-Gazdaszövetség földműves tömegei ezekben a nagyfontosságú napokban egy emberként álltak a tanácskozó asztal körül Da-

rányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter mögött.

SZEKERES LÁSZLÓ

A külföldi vendégek érkezése

Január 9-én, vasárnap este érkeztek meg Budapestre a római jegyzőkönyvet aláíró hatalmak képviselői. Este 9 óra 10 perckor érkezett meg Schuschnigg Kurt osztrák kancellár Schmidt Guidó külügyi államtitkárral és kíséretével, míg 10 óra 40 perckor Ciano gróf olasz külügyminiszter és kísérete érkezett Budapestre. Az államférfiakat Darányi Kálmán miniszterelnök, Kánya Kálmán külügyminiszter és a kormány többi tagja fogadta a magyar közélet számos előkelőségének társaságában. A fogadtatások alkalmával az olasz, osztrák, német és jugoszláv követség tagjai is megjelentek.

Január 10-én délelőtt úgy Ciano gróf, mint Schuschnigg kancellár megkoszorúzták a Hősök Emlékét, majd mindketten, külön-külön meglátogatták Darányi Kálmán miniszterelnököt és Kánya Kálmán külügyminisztert, azután Horthy Miklós kormányzó fogadta Schuschnigg kancellárt, Ciano gróf külügyminisztert, végül Schmidt Guidó külügyi államtitkár, majd a három államférfi tiszteletére villáreggeli adott a kormányzó.

Január 10-én délután kezdődött a három hatalom képviselőinek első érdemleges tanácskozása, amely este 8 óráig tartott. A tanácskozás után Darányi Kálmán miniszterelnök és felesége estebédet adtak és fogadást rendeztek a vendégek tiszteletére.

Kedden, január 11-én az olasz és osztrák államférfiak több látogatáson és tiszteletükre rendezett ünnepségen jelentek meg.

Este Kánya Kálmán külügyminiszter adott ünnepi estebédet a vendégek tiszteletére.

Négy esztendő a római jegyzőkönyv

Az estebéd során Kánya Kálmán külügyminiszter mondotta az első felköszöntőt és megálápitotta, hogy két hónap hízta négy esztendője történt az első római jegyzőkönyv aláírása. Hangsúlyozta, hogy a három

aláíró államot egymáshoz fűző rendszert továbbfejlesztő jegyzőkönyvek a széleskörű együttműködésre reális alapot teremtettek. Meleg szavakkal emlékezve meg az olasz és osztrák államfők látogatásáról, a római jegyzőkönyvek jelentőségét méltatta, majd poharárt Olaszország királyára és Etiópia császárára, továbbá az osztrák szövetségi állam elnökére emelte és Mussolinit köszöntve, a két baráti ország boldogulására üritette poharát.

Ciano gróf, Olaszország külügyminisztere mondotta a következő felköszöntőt. Megköszönve az üdvözlést, hangsúlyozta, hogy a három országot erős szálak egyesítik, amelyek nem csupán a közös érdekekben alapulnak, hanem az újjáépítés és a békemű állandó és rendszeres fejlődésén. A négyes együttműködés eredményeinek méltatása után örömmel állapította meg, hogy a jegyzőkönyvek elősegítették a jugoszláv-olasz, valamint az osztrák-magyar-német szivélyes egyetértés kialakulását. Végül az olasz nemzet nevében Magyarország kormányzójának és Ausztria elnökének tiszteletére, valamint Magyarországnak és Ausztria virágzására és boldogulására üritette poharát.

Schmidt Guidó osztrák külügyi államtitkár felköszöntőjében meleg szavakkal fejezte ki a három ország népét egybefűző kapcsolat jelentőségét és a kormányzóra, az olasz királyra és császárra, valamint Magyarországnak és Olaszországnak virágzására emelte poharát.

A tanácskozások eredménye

Január 12-én, szerdán az előkelő vendégek a visegrádi Papréten rendezett vadászaton vettek részt, majd délután Schuschnigg Kurt osztrák kancellár, Ciano gróf olasz külügyminiszter, Schmidt Guidó osztrák külügyi államtitkár, Darányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter hangosfilmre adott nyilatkozata készült el, ezután pedig lefolytatták a befejező tanácskozásokat.

A budapesti tárgyalások befejezése után kiadott, mindhárom hatalom képviselője által aláírt nyilatkozat legelső sorban megálápitja, hogy a római jegyzőkönyvek kedvező eredményekre vezettek s az aláírók kifejezik azt a közös akaratukat, hogy politikai és gazdasági tevékenységüket továbbra is a jegyzőkönyvek szellemében fogják intézni. Magyarország és Ausztria képviselői ro-

konzennvel emlékeznek meg az olasz-német barátságos együttműködésről. **Magyarország és Ausztria képviselői megerősítettké határozott elutasító állásfoglalásukat a kommunizmusmal szemben és rokonszenűket fejezik ki az olasz-német-japán kommunista-ellenes paktummal szemben. Magyarország és Ausztria készségeket fejezték ki Franco spanyol tábornok és kormánya elismertetésére, Magyarország és Ausztria képviselői tudomásul veszik Olaszországnak a Népszövetségből történt kilépését és fenntartják maguknak, hogy a Népszövetséghez való viszonyukat újabb vizsgálat tárgyává tegyék. Ausztria és Olaszország kormányai érdeklődéssel kísérik a magyar-román viszony fejlődését. A három kor-**

mány képviselői kijelentik, hogy az árucseréformálom kimélyítésére minden eszközt igénybe vesznek, végül a jegyzőkönyvet aláíró hatalmak kifejezik azt a közös akaratukat, hogy együttműködnek mindama államokkal, melyeknek politikai tevékenysége a béke és újjáépítés valódi céljainak elérésére irányul.

A hármás értekezlet résztvevői üdvözlő táviratot intéztek Mussolinihez.

Este az Operaházban a vendégek tiszteletére diszlocádás volt, majd az osztrák követségben rendezett „Ausztria-ból”-on vettek részt a vendégek, akik ezután a pályaudvarra mentek, ahol szalonkocsijaikban lepihentek. Az osztrák kancellár és a külügyi államtitkár a keleti, **Ciano gróf a déli pályaudvarról január hó 13-án, csütörtökön reggel utaztak hazájukba vissza.**

Ciano gróf első találkozója a magyar faluval

Mayer János, a Falu-Gazdaszövetség elnöke, többszáz gazdaifjú és faluszövetségi vezető a vigadói ünnepségen

Felejthetetlenül szép ünnepség színhelye volt január 11-én a **Falu-Gazdaszövetség** székháza, ahol **Szekeres László dr.** vezetésével az **öt év alatt Olaszországban járt gazdaifjak adtak egymásnak találkozókat.** Egmásután érkeztek az ország minden részéből a gazdaifjak, akik évek óta nem látták egymást és boldogan örültek a viszontlátásnak. Ez volt az **első seregszemléje** és a gazdaifjak mozgósítása minden tekintetben tökéletesen sikerült.

De eljötték a fiatal gazdákon kívül a faluszövetségi vezetők is, hogy a falu mai vezetői és a jövőendő gazdái kölcsönösen összemegledjenek, s egymás lelki tüzenél megerősödjének a haza és a **Falu-Gazdaszövetség** iránti hűségben és kötelelességjeljesítésében. Ott láttuk **Zboray Géza dr.** pomázi, **Pohl Sándor dr.**, valamint báró **Vécsey József** gödöllői főszolgabírákat; **Horváth Károly dr.-t.**, a székesfővárosi felszemezőgazdasági iskola igazgatóját; **Takács Gyula** tanárt; **Véniss Gyula** szombathelyi téli gazdasági iskolai igazgatót; **Vitéz Marton Gyula** Hangya-igazgatót; **Plósz István** országgyűlési képviselőt; **Krisztián Imre v.** országgyűlési képviselőt; **Kaldau Ferenc** kompolti, **Gerstner Antal** leányvári bírákat; **Eröss Antal** esztergomi faluszövetségi elnököt; **Molnár Antal** tokaji faluszövetségi elnököt; de itt voltak **Kompolt, Kápolna, Aldebrő, Tokaj, Leányvár, Esztergom, Kistarcsa, Szada, Váczentlászó, Dány, Zámbeék, Heresznye, Pócsmegyer, Tahitótfalu, Pomáz, Budakalász, Rákosszaba, Rákospalota, Rákospalota** tekintélyes gazdái és faluszövetségi vezetői, míg az ugynevezett **Szigetség** lakói **Oláh János** főjegyző vezetésével jelentek meg.

Mayer János gyönyörű szavai

A Szövetség székházának nagyszerűt zufofóság megtöltötték a gazdaközönség és a gazdaifjak. A többszázfői gazdasereget **Szekeres László dr. h.** igazgató köszöntötte, mint az **öt esztendő óta folyó magyar-olasz cserekező vezetője,** hangsúlyozva, hogy ez az első mozgósítás és seregszemle. Örömmel siettek a külföldet járt ifjak a találkozóra, mert tudták, hogy **újabb erőt** meríthetnek az összetartásból a további munkássághoz. Ezután a gazdasereg pár percig némán adózott azok emlékének, akik időközben gazdatársaik közül elhunytak.

Majd **Mayer János,** a Falu-

Gazdaszövetség elnöke tartott hosszabb beszédet a gazdaifjakhoz.

— Örülünk ennek az összejövetelnek — mondotta többek közt — annál is inkább örülünk, mert becsületet szereztek Mussolini országában a magyar nemzetnek, különösen pedig földmivészeinknek. A hasznos gazdasági ismereteket kívül láttatok sok olyan dolgot, amelyre nálunk is szükség van. Különösen megfigyelhetitek a **vállalosság, a hazaszeretet, a kötelelességjeljesítés, az eldőlathétség és összefogás** nagyszerű példáit, mert ezek az erények hatnak át mindenkit a fascista Itáliában. Barátokat szereztek és ez nagy jelentőségű megcsontított nemzetünk számára, hiszen igen sok barátra van szükségünk. Az olasz nép őszinte barátságával fordult felénk, ami nem kis dolog, mert ez az ötvenmillió nép, amint az idők igazolják is, kifejezésre is tudja juttatni tömegét és erejét a világtörténelemben.

— Minden erőnkkel odatörek-szünk tehát, hogy folytassuk ezt a kitűnően bevált cserekezőket, hogy emeljük falusi fiatalágunk ismeretkörét, gazdagítsuk tudását annál is inkább, mert hiszen Ti vagytok a jövő **gazdanemzedék,** egyuttal a holnap **jélelmetes hadserege** is. **Hinni, engedelmeskedni, dolgozni:** ez legyen jelszavatok. A **Falu-Gazdaszövetséget** pedig ugy tartsátok szem előtt, mint egy jó atyát, akihez mindenkor szeretettel fordulhatok és aki mindenkor ott áll mellettetek az élet utjain.

Mayer János elnök gyönyörű szavait az egybegyűlt gazdasereg hatalmas éljenzéssel fogadta.

Ezután **Mayer János Szekeres László** érdemeit és önzetlen munkásságát emelte ki s például állította gazdaifjaink elé. Majd **vitéz Marton Gyula** Hangya-igazgató tartott mélyszántó előadást a **szövetkezeti gondolat kiépítéséről,** azt hangoztatva, hogy a jövő gazdasági berendezkedésének a szövetkezeti vágyákon kell elindulnia. A falu mentevárai a magyar szövetkezetek, amelyeknek kiépítésében a jövőendő gazdanemzedéknek igen nagy szerepe lesz.

A fiuk és a gazdák egyöntetien ezt hangsúlyozták az előadottakra:

— Vállaljuk!

Ciano gróf a gazdaifjak közt

Délután a gazdaifjak és gazdák serege, mintegy harmadfélszázan, öt hatalmas nemzetiszínű zászló alatt **Szekeres László h.** igazgató, **Beesenyey Gyula** titkár és **Bartoss Károly** szerkesztő vezetésével katonás sorokban átvonultak a Vigadó épületébe, ahol **Ciano gróf** tiszteletére az „**olasz-barátok egyesülete**” ünnepséget rendezett. Gazdaifjaink a fényesen ki-
világított nagyeremben katonás magatartásukkal jöleső feltűnést keltettek, amint fegyverezett sorokban elfoglalták a részükre kijelölt helyeket. Az ünnepségen **Mayer Jánossal** az élén a **Falu-Gazdaszövetség** vezetősége is résztvett.

A gazdaifjak a falu őseréjét, egészséges levegőjét, fegyverezett-ségét és megalkuvást nem ismerő hitét hozták a főváros falai közé. **Ciano gróf megérkezésekor jölesőleg pihentette szeméit a magyar falu őserőtől duzzadó népén, amely a nemzet jövő boldogulásának legbiztosabb záloga.**

Orlási lelkesedés közepette **Vinci gróf** olasz követ köszöntő szavaira **Ciano gróf,** az olaszok fiatal, nagyszerű és temperamentumos külügyminisztere kezdett beszélni. Mosolygó arcával az első pillanatra megfogta a hallgatóság lelkét. Beszédében hangsúlyozta, **hogy az olasz és magyar nép barátsága mindig szilárd és erős marad, mert közös eszméken alapul. Az Olaszország és Magyarország közötti barátság tökéletes példája a teljes megértésnek és törhetetlen együttműködésnek. A magyar nép tudja — hangsúlyozta — hogy az olasz nemzet és elsősorban a Duce szenvedélyes együttérzéssel résztvesz a magyarság nemzeti életében. Az olaszok soha nem felejtik el, hogy amikor a fascista Olaszország számára a dicsőséges harc órája ütött és a népszövetségi koalíció Olaszországot fojtogatta, a magyar nép lovaságán és bátran Olaszország mellé állt.**

A beszédet szólni nem akaró tapsorkán fogadta, majd **Ciano gróf, Fabinyi Tihamér** pénzügyminiszter, **Vinci gróf** olasz, báró **Villani** magyar követek, **Filippo Formentini** követségi ügyvivő és **Widmar Antal,** a

kiváló sajtófőnök — aki az egész ünnepeket oly nagyszerűen rendezte meg — kíséretében lejtett az emelvényről és odajött gazdaifjaink sorfala elé, ahol **Szekeres László h.** igazgató olasz nyelven köszöntötte, majd olasz fascista módra üdvözlést vezetett, amire a gazdaifjak hatalmas dörgő háromszoros éljenzéssel és hurrával feleltek. **Ciano gróf Mayer János v.** földmívelésügyi miniszterrel és **Szekeres László dr.-ral** váltott üdvözlő szavakat, majd odaállt a gazdaifjak és gazdák élére, hogy lefényképeztesse magát.

Ugy éreztük, hogy ez a pilanat azt örökítette meg, amikor **Itália külügyminisztere először találkozott életében a magyar falu népével és fiatalágával.**

Ezidén negyvenen mehetnek ki Olaszországba

Ezek a fiuk megjelenésükkel nemcsak Itáliában, hanem itt a fővárosban is csak dicsőretet és elismerést érdemeltek. Az ünnepség után a Szövetség székházába tértek vissza katonás menetben, ahol **Szekeres László** intézett hozzájuk beszédet. Felhívta figyelmüket arra, hogy az Olaszországban tapasztaltakat előadások során tegyék közzé és az olasz agrárakosságot átható szellemet és kötelelességjeljesítést igyekezzenek saját életükben megvalósítani. Közölte velük azt is, hogy a folyó évben körülbelül **40 fju mehet Olaszországba.** Kérte őket arra, hogy a **Vasárnap** hasáiban állandó kapcsolatot tartsanak fenn a **Falu-Gazdaszövetséggel.**

A csereifjak nevében **Tomasovszky János** fejezte ki köszönetét **Szekeres László h.** igazgatónak, hangsúlyozva, hogy a kifejtett gondolatot magukévá teszik. Majd ifj. **Csonka Ferenc** — Német- és Olaszország is megjárta gazdaifjú — megállapította, hogy mindkét államban a gazdaközönség szervezeten veszi fel a harcot és igyekszik többet ésszel, mint erővel dolgozni. Ezután a gazdaifjak hálás köszönetüket fejezték ki **Mayer János** elnöknek, a **Falu-Gazdaszövetségnek** és a **cserekező vezetőinek** atyai jószágukért, amellyel a magyar falu fiatalágának ügyét cserekezők formájában is felkarolták.

A gazdaifjak **mozgósítása,** a minden tekintetben kitűnően sikerült seregszemle barátságos bucsuvacsorával ért véget.

A HÉT POLITIKAJA

A kormányzó újvi üdvözlése

Vasárnap, január hó 8-án tiszteleggett Budapesten a magyarországi diplomáciai kar, **Angelo Rotta** apostoli nuncius vezetésével Magyarország kormányzója előtt, hogy kifejezzék újvi jókívánásait.

A pápai nuncius üdvözlő beszédében örömmel állapította meg, hogy világszerte növekszik az emberiség békevágya és megállapította, hogy Magyarország a kormányzó és kormánya tevékenységével élénken működik közre ennek a célnak az elérésére érdekében.

A kormányzó válaszában megköszönte a diplomáciai testület üdvözlését és azt a reményét fejezte ki, hogy Magyarország békemunkájával meg fog felelni történelmi hivatásának és ebben a munkájában számíthat minden nemzet hathatós közreműködésére. Végül kérte, hogy a diplomaták tolmácsolják uralkodóik és államfőik előtt személyes boldogságukra és nemzetük jólétére irányuló jókívánásait.

A kormányzó Lengyelországba készül

Vitéz nagybányai **Horthy Miklós,** Magyarország kormányzója, a lengyel köztársaság elnökének meghívására

február hó elején Lengyelországba, **Krakóba** utazik. A kormányzó részt fog venni a bialowaki erdőszégen rendezendő vadászatokon.

Alispánválasztás Pestmegyében

Kedden, január 11-én választotta meg Pest-vármegye új alispánját. A három pályázó — **Szapáry Lajos gróf, Horváth János** és **vitéz Endre László** — közül az első szavazás után egyik sem nyerte el az abszolút többséget. A nyomban megtartott pótválasztás során **vitéz Endre László** gödöllői főszolgabíró 301, **Horváth János** pedig 159 szavazatot kapott, így **Endre László** lett az alispán. Személyében a **jobboldali és fajvédő gondolat harcosa** jutott **Pest-vármegye alispáni székébe.**

Klein Antal lett Bonyhád képviselője

Január 6-án tartották meg a **Percell Béla** lemondásával megüresedett bonyhádi kerületben az országgyűlési képviselőválasztást. Leadtak összesen 13.096 szavazatot, ebből **Klein Antalra** 10.530 szavazatot esett, tehát a kerület országgyűlési képviselője 7964 szótöbbséggel **Klein** Antal dr. lett. Ellenjelöltjének még a letett kaucaója is elvesztett.

Tessék intézkedni!

A földhözjuttatott özvegyei, árvái azt panaszoják, hogy a kormány és törvényhozás szociális érzése, segiteniakarása reájuk — legálább is látszólag — már nem terjed ki. A családfo halála után örökölt, de még 30—40 éven át törlesztendő és ez idő alatt bármikor elveszthető juttatott föld után ugyanis kiróják rájuk az örökösödési illetéket. Ezek a tételek az államháztartás szempontjából aligha bírhatnak nagy fontossággal, míg az elárvult család létét alapjában rendíthetik meg, eltekintve attól, hogy a kormány és törvényhozás szociális célkitűzéseivel is nehezen egyeztethető össze, hogy az igazoltan nehéz helyzetben lévő kisembereknek törlesztésre adott föld végleges megszerzését ilymódon nehezítik meg. Tessék tehát orvosolni ezt a panaszt.

A legnehezebb hónapok előtt állunk, különösen a mezőgazdasági munkásság. Azoknak, akik a nyáron munkához jutottak, ekkorra már elfogyott a kis keresménye és nagy a mezőgazdasági munkák megindulásáig a falvak, tanyák legkisebb egzisztenciái kétségbeesztő helyzetben vannak. Mínhogy jól tudjuk, — hiszen lépten-nyomon tapasztaljuk — hogy a kormány mindenképpen igyekszik intézményesen megoldani az agrárkiosztás igazságtalan szociális problémáit, kifejezést adunk a tolmácsolás végett hozzánk juttatott kéréseknek: munkaalkalmat az ínségben lévő földműveseknek és földmunkásoknak! Tessék tehát sürgősen intézkedni!

„Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak szive vissza...”

A rideg statisztika, a maga költészet és érzés nélküli számaival bizonyítja a fenti költőien szép rimes közmondást... A Magyar Statisztikai Évkönyv adatai szerint ugyanis évről-évre emelkedik azoknak a száma, akik, nem tudván leküzdeni honvágyukat, visszavándorolnak az ősi földre, amelyen „élned s meghalnod kell”... 1935-ben például 1110-en vándoroltak ki Magyarországról, közülük 852-en Amerikába, míg a visszavándorlók száma 1439 volt. Tehát 729-el többen jöttek haza, mint elmentek. 1936-ban ez az arány kissé visszaesett; ebben az esztendőben 1080 volt a kivándorlók száma, míg a visszavándorlóké 990, tehát 90-nel kevesebb.

A legtöbben Budapestre vándorolnak ki; viszont a vidékről kivándorolottnaknak lényegesen nagyobb része tér vissza a magyar földre; mintha csak így is igazolódna a fenti közmondás. Elvégre hogyan íhatna pesti ember

a Tisza vizéből? Ezt a szempontot figyelembevéve, a fenti adatok a következőképpen módosulnak: 1935-ben Budapestre 378-an, — az összes magyar kivándorlóknak több, mint egyharmada — a vidékről 732-en vándoroltak ki. Visszavándorolt Budapestre 233, a vidékre 1206 egyén, a vidéki visszavándoroltak száma tehát 474-el mulja felül a kivándorlók számát. 1936-ban Budapestre 342-en, a vidékről 738-an vándoroltak ki, visszajött pedig Budapestre 194, a vidékre 796 egyén, tehát még ebben az esztendőben, amikor országos átlagban 90-nel többen vándoroltak ki, mint vissza, a vidéki visszavándorlók száma 58-al volt nagyobb az idegenben szerencsét próbálókénál.

A vidék, a falu, a magyar föld tehát még ma, a mai rossz viszonyok mellett is jobban érezteti vonzó hatását még a tengerentúlról is, mint a nagy kulturájára, vezető szerepére, fényére büszke főváros...

Mit hoz a romániai fordulat?

Alig telt el néhány hét a román belpolitikában bekövetkezett nagy fordulat óta, az idő alatt keleti szomszédunk az európai politika érdeklődésének a középpontjába került. Már az a tény, hogy a kormányunk nem sikerült többséget szerezni a képviselőválasztáson, ami eddig nem fordult elő, sejtetni engedte, hogy a román belpolitika választura jutott. A vasgárda előretörése azt mutatta, hogy Romániában megerősödött a forradalmi hangulat, amely, ha már egyszer felszították, nem egykönnyen fog lecsillapodni, sőt utat keres a kirobbanás felé. Kérdés, hogy az új kormányunk sikerül-e ezt megakadályozni?

Bennünket a román események nagyon közelről érdekelnek. Nem csak azért, mert közvetlen szomszédunkról van szó és az ott történeteknek a hatása alól már a közelségnél fogva nem vonhatjuk ki magunkat teljesen, hanem mert

közel kétféle magyar él odaát, akiknek a sorsa eddig minden változás után mostohább és türelmetlenebb lett.

A magyarirtás Romániában szinte

intézményesen folyik és minden kormány, amely népszerűséget akart szerezni, azon kezdte, hogy valamiképpen üttött egyet a védtelen magyarságon. Ebben az oktalán és kegyetlen bánásmódban, amelyből a szikrája is hiányzik az emberiségnek, olyan megátalkodott következetesség érvényesült eddig, hogy szinte azt mondhatnók, hogy ennél rosszabb már ezután senki lehet.

A román belpolitikának ez az újabb fordulata azonban — úgy látszik — nem egyszerű örségváltást, hanem rendszerváltást jelent. A Goga-kormány nem rendelkezik parlamenti többséggel (a választáson a mai kormánypart a szavazatoknak csak 9%-át kapta) és kizárólag a király akaratából, tehát tekintélyi alapon kormányoz. Igaz, hogy bejelentették az új választásokat, ennek a kimenetele azonban a jelenlegi rendszeren már nem fog változtatni. El lehetünk készülve arra, hogy a kormány, mint minden intézkedésében, a kisebbségi kérdésben is, diktatórikusan fog eljárni. Az ott élő magyarság helyzete tehát még cseppfolyósabb állapotba jutott, amint volt eddig. Készen kell állania a legrosszabbra.

Egy reményeségünk azonban van.

A nyugati nagyhatalmak most egyszerre feledték, hogy Romániában a kisebbségeket veszedelem fenyegeti és már figyelmestették is a román kormányt a kisebbségi jogok tiszteletben tartására.

Kár, hogy ez a lépés csak most történt meg — talán nem is annyira a magyarság — mint a létben még jobban fenyegetett zsidóság érdekében. Hiszen csak a napokban jelentette ki Goga miniszterelnök, hogy félmillió zsidót, akik a háború után költöztek Romániába, akar eltávolítani. Nem is szólva azokról a kemény rendszabályokról, amelyekkel az új kormány a zsidóság visszaszorítását gazdasági téren is el akarja érni. Mindez azonban bennünket csak annyiban érdekel, hogy milyen kihatásuk lesz a magyar kisebbség sorsára.

Bizonyos, hogy ha Romániában a szélsőséges tekintélyuralmi rendszer megerősödik, nekünk, csonkamagyarországiaknak még fokozottabban kell azon öröködnünk, hogy semmi le ne téríthessen bennünket a nemzeti létünk által diktált politika útjáról. Ehhez azonban szükséges, hogy népünk gaz-

A VASÁRNAP nem lázít, nem ígér, de igenis cselekszik...

Megvalljuk őszintén: néha, egyes jelenségekből arra következtetünk, hogy annyi szeretettel, odaadással és áldozatkészséggel végzett munkánkkal nem áll arányban az elért eredmény; ilyenkor azt is látjuk, hogy a falvak érdekelt kisemberei hamar csüggedőn és lassan lelkesedőn teszik csak magukévá a Falugazdaságvétség, valamint a szövetségi mozgalom kipróbált, önzetlen vezetőinek célkitűzéseit és a kisemberek jobb jelenéért és megalapozott jövőjéért folyó munkából nem veszik ki a kellő mértékben a részüket. Ez a munka pedig csak annyi megterheléssel járna az érdekeltekre, hogy az agrárgondolat jegyében kibontott lohogó alá egy emberként sorakozzanak fel...

Annál jólesőbb örömmel fogadjuk a magyar föld népének minden olyan megnyilatkozását, amely arról tanusodik, hogy egyre nagyobb számban vannak azok, akik számúra szavunk mégsem a pusztában kiáltott szóként veszt el; akik hittel, bizakodással és önként vállalt munkával állanak oda mellénk...

A karácsony és az üjlesztendő alkalmával valóságos elhalmoztak bennünket olvasóink a kedves, őszinte szívből fakadó, keresetlen szavakkal kifejezett jókívánásokkal. Ezek közül két levélből idézünk néhány mondatot, nem azért, hogy eldicsekedjünk, hanem, hogy nyilvánosan mondjunk köszönetet egy levelek íróinak, mint mindazoknak, akik szerettel gondolkodnak reánk és méltányolják munkánkat.

Íj. Józsa Lajos írja Tiszaderzséről:

„Ma igen nehéz a Vasárnap részére előfizetőköt gyűjteni, de mégis, Isten segítségével felvettem a harcot azok ellen, akik különféle lopokkal vezetik félre a falvak jánanzérésű lakóit. A Vasárnap nem lázít, nem ígér, de igenis cselekszik és mindenkor a falvak érdekeit szolgálja a szorgalmas fülési emberek javára.

Kérem a Szerkesztőséget, méltóttassanak elfogadni tőlem karácsonyi ajándékuat öt gazdaságtársam előfizetését, kiket én szeretem.

IGAZI ÖRÖM

Kitűnő hangu HARMONIKA

kéthangoros ... 12.— P.
háromhangoros 18.— P.

ISKOLAHEGEDŰ

felhurozva,
kitűnő hangu ... 11.50 P

**ZONGORÁK
HARMONIUMOK
FÜVŐ-
HANGSZERÉK stb.**

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár

Budapest, VII., Rákóczi-ut 60.

dasági helyzetében, műveltségében és egészséges politikai meggyőződésében megerősödhessék és kiküszöbölődjenek minden téren azok a hibák, amelyek a szélsőséges irányzatoknak tápot adhatnak.

Igérem, hogy a Vasárnapom zászlaja alá továbbra is gyűjteni fogom Alföldünk derék kisgazdáit.

Bogár Mihály Tótkomlósról, a németországi mezőgazdasági munkában résztvevő fiúve buzdítására lépett be az előfizetők közé. Megkapta természetesen naptárunkat is, melyről a következőket írja:

„Örömmel vettem kezembe az izéles és szép kivitelű „Vasárnap Naptárát” s teljesen leköltötte figyelmemet a bőséges tartalom. Jó absztrahélek, gazdasági tanácsadók egész sorozata tárul az olvasó elé. Igazán csak köszönetemet fejezhetem ki azért, hogy annyira igyekeztek az olvasóközönség izlésének megfelelően tartalmassá és érdekessé tenni a naptárt...”

Örülünk, hogy észreveszik és méltányolják azt a törekvésünket, hogy érdekese és értékesse tegyük olvasóink számára a Vasárnap minden számát és naptárt. Megerősövé és megleg együttérzéssel folytatjuk munkánkat; hisszük, hogy Isten segítségével és magyar testvéreink megértésével az eredmény sem fog elmaradni...

Eszterházy Pál herceg 300.000 pengős adománya

A hír, amely a félhívatlan tudósítása nyomán az egész magyar sajtót bejárta, nagy örömmel töltötte el az egész magyar közvéleményt. Eszterházy Pál herceg a napokban budavári palotájába kérte a magyar orvosi kar néhány kimagasló személyiségét és közölte velük, hogy a magyar tudományos orvosi kutatás előmozdítására, különös tekintettel a népegészségügyi fejlesztésre, 300.000 pengő ajánl fel, úgy hogy tíz éven át évenként 30.000 pengőt utal ki az arra érdemesnek ítélt orvosok részére. Ez az alapítvány, amelyet a meghívottak meghatóttan vettek tudomásul, valóban alkalmas lesz arra, hogy a magyar népegészségügyi szomorú és elhanyagolt állapotát olyan színvonalra lendítse, amely a mai kor igényeit is megköszölheti.

Sorsdöntő esztendő

Már most sokan fordulnak hozzánk azon érdeklődéssel, hogy az idei Országos Mezőgazdasági Kiállításra és Tenyészállatvásárlásra résztvevőink-e és mikor kell arra jelentkezniük? Az összes érdekeltekkel közöljük, hogy az ideán előrendelhetők a tavalyinál még nagyobb kiállítási kerettel veszünk részt a vásáron, hogy sok emberek módjában álljon bemutatni, legeszebb állatait. A jelentkezőkre vonatkozólag közöljük, hogy minden tagunk idejében meg fogja kapni körlevélünket a jelentkezési ívről együtt. Ismételten felhívjuk azonban, hogy az országos kiállításra csak a legkiválóbb és legeszebb — teljes gyapjában levő — tenyészállatok jöhetnek számításba, mert be fogjuk vezetni az összes külföldi kiállításokon szokásos ama szabályt, hogy a kiállításra kerülő állatoknál már a kiállítás előtt előzetes bírálatnak vetjük alá, amely bírálaton az esetleg meg nem felelő állatok minden további nélkül visszaküldetnek és nem kerülnek kiállításra. Szükséges ez a rendszabály azért, hogy egy ilyen komoly nagy kiállításra ne kerülhessenek csak kiváló tenyészállatok egyedek.

Az elmúlt hó közepén a debreceni Kéltudományok Országos Baromfi-tenyésztési Egyesület által az Arany Bika Szálló nagyteremben tartott Országos Kisállatkiállításra több tagunk részt vett, de eredményt csak Szűcs Judit és Vera S. J. V. formája ért el. Kiállítottak összesen 20 állatot, amelyből 14 állat lett elsőfajás, úgyhogy a tenyésztelep elnyerte a legjobb győztes címét, a Külkereskedelmi Hivatal aranyéremét, valamint Debrecen város tiszteletdíját.

Közöljük azon tagjainkkal, akiknél esetleg állatellátás fordult elő és a helybeli állatorvos nem tudja megállapítani a megbetegedést, illetve az ellátást okát, hogy ez esetben az elhullott állatot teljesen zártan csomagolva az Országos Állategészségügyi Intézetbe (Budapest, XIV., Táborok-ut. 2.) küldtessék fel boncolás és vizsgálat céljából, ehonnan a boncolás, illetve a vizsgálat eredményéről levéllal értesítést kapnak.

Győrtől is megalakult a Futura gazdaságválasztmány

A gazdaságszolgálatmal való szorosabb kapcsolatok létesítése céljából a Futura a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara székhelyén, Győrtől is megalakította a „Futura gazdaságválasztmányát”. A választmány elnökévé Kuen-Héderváry Károly gróf kamarai elnököt választották meg. Az alakuló ülésen Darányi Béla vezérigazgató részletesen ismertette a Futura célkitűzéseit, valamint az újonnan alakított „Futura gazdaságválasztmány” feladatokrát.

Ingeny oltják át a gyümölcsfákat

A földmivelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a tavasz folyamán nagyobb arányú oltási akciót indít meg az ország fontosabb gyümölcs-termesztő vidékein. Az oltás elsősorban alma- és körtefákra, azután szilva-, cseresznye-, meggy-, őszibarack- és mandulafákra, illetve azok magcseméire, gyökérsarjaira vonatkozik. Az oltás után három évig a fa koronájának alakítását, nyésését az állam végzi. Megfelelő, egészséges fákról felajánlott és legálább 12 rügyhosszúsága vesszőért oltható rügyenkint 1 fillért fizet a minisztérium. Az oltási akcióhoz szükséges, hogy egy csoportban legálább 25 fát ajánljanak fel oltásra. Az oltást 12–20 oltóműből álló szakcsoportok végzik, az egyes körzetek gyümölcstermesztési intézőinek felügyelete alatt.

500 angoragyapjasnyullal rendelkező telep továbbfejlesztéséhez, esetleg más szőrmeállatokkal való kibővítéséhez **telepvezetőt**

keresek, aki megfelelő hasznót tud elérni. Ajánlatokat csakis százalékos részesedésre kérek. Megkereséseket „Angora” jellegre a kiadóba kérek.

Olyan év küszöbére érkezünk, amely döntő eseményeket ígér. A külpolitikában egyre nő a feszültség, de az ország belső helyzetére is messze kiható kérdések kerülnek előtérbe. Háború lesz-e, mely az egész kulturált megsemmisítéssel fenyegeti, vagy igazságos békekötés, mely egyedül alkalmas a nemzetek közti ellentétek gyökeres kiirtására, nem tudja senki sem. Az általános titkos választójog behozatalának következményeit sem lehet még előre látni. De mindenki, akiben egy csöpp felelősségérzet van családjá és hazája sorsa iránt, érzi, hogy

nem szabad ölbetűt kezekkel nézni az elkövetkezendő időket.

A felelősség mindannyiunkat terhel, egyiket kevesebb, másikat több. Nem szabad arra a kényelmes álláspontra helyezkedni, hogy másokon mulik a dolgok sora. Az új esztendővel olyan idők köszöntenek ránk, amikor Széchenyi István gróf igjé fokozott erővel érvényesül: az a nemzet lesz ura a jövőnek, melyben még a legkisebb suszterinas is úgy dolgozik a maga helyén, mintha az ő munkájától függne az ország sorsa. Annál nagyobb sullyal nehezedik az erkölcsi kötelesség a nemzet megkülönböztetett erőnyújtására: a szövetkezetekre, amelyek a nemzet anyagi és erkölcsi erőgyűjtésében kipróbált szervezetek.

Szövetkezeteink erősítésére az új esztendőben még nagyobb gondot kell fordítani, mint eddig. Az Országos Központi Hitelszövetkezet negyvenéves jubileumát nem külsőségekkel, hanem bensőséges szövetkezeti munkával akarjuk emlékeztetést tenni. Nincs megállás egy percre sem. Mozgalmunk előre tör s

a szövetkezeti üzletrésztulók és takarékbetétek gyűjtését szorgalmazzuk erősebben, mint valaha.

Az eredmények, amelyeket az Országos Központi Hitelszövetkezet februári jubiláris közgyűlésén az ország elé tárunk, valóban megnyugtatók, de ne arra indítsanak, hogy most már a babérokon pihenjünk, hanem buzdítsanak és lelkesítsenek a fokozott és kitartó propagandára.

A kisemberek és a falvak sorsától függ az ország jövője. Terjesszük a gondolatot, hogy minél több magyar családot kell tűzhelyhez és portához juttatni. Erre elsősorban a hitelszövetkezetek alkalmasak. Nem államsegélyt kérünk, hanem csak egyenlő elbánást az ország sorsának intézőitől, hogy most már

középlejárati kölcsönöket is adhassunk a falu polgárainak, akik családi otthon építeni és saját földet szerezni akarnak.

Örülünk a falusi napszámokos nyugellátásának. Az erke befizetésről pénz a faluról erednek. A falu építésére, fejlődésére és emlékeztetésére kell azt kihelyezni a falusi hitelszövetkezetek útján.

Minél több családnak lesz saját otthona és önálló portája a sárból kultúrába emelkedő faluban, annál biztosabban mutatnak ott ajtót a választói reform folytatás a falu nyakába szakadt szélhámosoknak. De annál könnyebb a szövetkezetek nemes hivatásának fokozottabb gyakorlása is ezekben a vesztertes időkben, hogy a falu népet s általában a kisemberek dolgos rétegeit az igazság, erkölcs és polgári erények útján vezessék.

ÉRTÉKESÍTÉS:

Baromfi és tojás

Az Országos Ármegállapító Bizottság által megállapított minimális árak a következők: Élő csirke 110, élő tyúk 95, élő hízott kacsa 105, élő hízott liba 110, élő pulyka 100, élő gyöngyös 120 fillér/kg-ként. Ezek az árak az ország egész területére érvényesek.

Az Ármegállapító Bizottság a friss tojás minimális termelői árát/kg-ként 1.50 pengőben állapította meg.

Jó jel: a szénfogyasztás emelkedik

A gazdasági konjunktúra egyik legjelentősebb fokmérője a szénbányászat és a szénfogyasztás. Megnyugtató, hogy az elmúlt év novemberében úgy a termelés, mint a fogyasztás további lényeges emelkedést mutat az előző hónapokkal, mint az előző évek november hónapjával szemben. A növekedés egyévi viszonylatban túljár a 10 százalékon. Az év tizenegy hónapjában termelt mennyiség az 1936. év hasonló időszakával szemben 13.7 százalékos, az 1935. január-novemberi termeléssel szemben 19.4 százalékos, az 1934. év első tizenegy hónapjában kitermelt mennyiséggel szemben pedig majdnem 28 százalékos emelkedést jelent.

Ennek megfelelően javult a bányamunkásság foglalkoztatottsága is. 1937 novemberében 89.253 volt a foglalkoztatott bányamunkások száma, ami az 1934. évi létszámmal képest 17 százalékos gyarapodásnak felel meg és több, mint háromszor felel nagyobb az 1936. novemberi létszámnál.

Újabb intézkedések a száj- és körömfájás behurcolása ellen

Az 1937 december 1-én kiadott 145.000 számú földmivelésügyi miniszteri rendelettel több, újabb rendszabállyal egészítették ki. Eszerint: Vas, Zala, Somogy, Baranya és Bács-Bodrog vármegyéknek, valamint Csanád-Arads-Torontál egyelőre egyesített vármegyének a magyar — jüzoszláv országátartól számított 15 kilométernyi távolságon belül eső állategészségügyi területeiből megfigyelési kerületet kell alakítani. A megfigyelési kerületből hasított körmű állatot kivinni tilos. Nem vonatkozik a tilalom a külföldre szállítandó hasított körmű állatokra, a székesfővárosi vágóhidra vasuton, a megfigyelési kerületen kívül eső más községekbe továbbbirtás, vagy levá-

gás céljából vasuton vagy más járművön szállítandó hasított körmű állatokra, ha a helyhatósági állatorvos a kivettl aggálytalannak találja. A megfigyelési kerületben tartott állatvásárra hasított körmű állatot felhajtani tilos.

A rendelet utal arra, hogy ha a ragadós száj- és körömfájás az ország területén valahol fellépne, a betegség azonnali elfojtása érdekében az elsőfokú állategészségügyi rendőri hatóság elrendeli az állatok leöltését, még pedig elvéreztetés mellőzésével. Gondoskodik arról, hogy a leölt állatok ne értékesíthessenek, hanem azokat felbonthat mellőzésével a legnagyob körületekkel ártalmatlanná tegyék. A betegség elfojtó rendszabályok betartásának biztosítása érdekében a hatóság megfelelő karhatalom igénybeveteléről gondoskodik.

Gazdasági cselédek és munkások kitüntetései

A földmivelésügyi miniszter értesítette valamennyi vármegye és törvényhatóság joggal felruházott város főispánját arról, hogy olyan gazdasági cselédek és munkások, illetőleg föld- (kubikus) munkások részére, akik egy helyben töltött hosszú szolgálat, illetve munkásságuk, magzatásuk és jórahalóságuk által társaik közül kitűntek, hűségességük elismeréséül a folyó évben írásban jutalmat és elismerő oklevelet kapnak. Miniszteri kitüntetésben olyan gazdasági cselédet lehet részesíteni, aki példás és hűségessé viselkedése mellett legalább 25 esztendőt töltött egy munkaadónál, illetve egy gazdaságban. Kizárólag háztartási munkát végző (belső) cselédek (pl. paradéskocsis, libériás inas, stb.), kiknek jutalmazása a belügyminiszter hatáskörébe tartozik, továbbá olyanok, akik a multban már ilyen kitüntetésben részesültek, jutalmazásra javaslatba nem hozhatók. Azok a birtokosok, akiknek szolgálatában jutalmazásra érdemes cselédek vannak, a jutalmazásra vonatkozó megkeresésükkel az illetékes vármegyei főispáni hivatalhoz, vagy a vármegyei gazdasági egyesületek elnökségéhez forduljanak.

Kamatmentes hitel tenyészállatvásárlásra

A március 23–26-án tartandó idei országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásárlás iránt nemcsak az eladni szándékozó gazdák, hanem a tenyészállatot vásárolni kívánó tenyésztők is örvedetesen nagy érdeklődést mutatnak. A földmivelésügyi miniszter a tenyészállatok beszerzési kívánó gazdák vásárlásának megkönnyítése érdekében kedvezményes tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett. A hitelt igénybevevő tenyészítők, ha megfelelő hitelképességüket igazolják, a bejelentendő és vásárolni kívánó tenyészállatok (szarvasmarha, sertés és juh) beszerzésére hitelez juthatnak, amelynek ellenében az országos mezőgazdasági kiállításon a bejelentett tenyészállatokat megvásárolhatják. „Védett” birtokosok a hitelt nem igényelhetik. A kölcsön 18 hónapra szól és azt két egyenlő részletben kell a tenyészítőnek visszafizetniük. Az igénybevett hitel kamatmentes, csupán a folyósításért és kezelésért kell a kölcsönítők teljes összege után évi 1.5 százaléki jutalékat a törlesztési részletekkel egyszerre és egyidőben megtéríteni.

Azok a magántenyésztők, akik ezt a hitelt igénybe önjutták venni, igénylésüket az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságának (Budapest, IX., Köztelék-utca 8.) legkésőbb február 1-ig jelentésük be. A községek és közbirtokosságok ezt a hitelt nem vehetik igénybe, részükre különleges tenyészállatbeszerzési kedvezményt biztosít a földmivelésügyi minisztérium.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron
Szigeti Nándor és Fia
Ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

SZÖVETKEZETI IGAZSÁGOK

Senki sem születik a maga számára és senki sem születik tétlenségre. Nemcsak magadnak születtél tehát, hanem embertársaidnak, azaz a közösségnek, vagy ha úgy tetszik: a társadalomnak. Ez a kétségbevonhatatlan igazság a szövetkezeti mozgalom szülőke.

KIS VASÁRNAP

KICSI MESE

A börtön

— Ki vagy te? — kérdi az állatkertben a rénszarvas a tevét.

— A sivatag hajója vagyok, — feleli unottan pupos koma. — És te ki vagy?
— A sarkvidék vonata, — válaszolt a rénszarvas.

— Milyen az a sarkvidék?

— Az örök hó hazája. Ott laknak a hófog emberek, a veszélyt és fáradságot nem ismerő eskimók. Meg a nagy, fehér jegesmedve, fókák. A jégmező a mi birodalmunk.

A teve ljetden rázkódik össze:

— Brr! — még a foga is vacogna, ha két sor volna neki.

A rénszarvas meglepődik:

— Hát te milyen vidékről való vagy?
— Ahol soha sincsen tél. A nap úgy tüzel, hogy a tojás megfő a homokban.

Az iramszarvas szőre felborzolódik:

— Szörnyű hely lehet az!

— A legszebb a világon!

— Neked!

— Persze, hogy nekem! Itt unalmas és kiállhatatlan. Rettenetesen hívós idő ez, — mondja panaszosan a teve.

— Én meg mindig izzadok a hőségtől, — sóhajt a rénszarvas — jobb a jégmezőn.

— A sivatag az élet! — csillan fel a teve közbűbös tekintete.

A róka közelről hallgatja a beszédet:

— Szegények! Van itt tél is, nyár is, akárcsak nálatok, ha enyhébb is valamivel, mint a tiétek. De nem ez a ti főbajotok, hanem az, hogy börtönben vagytok. A börtön pedig akár hideg, akár meleg, rosszabb, mint a jégmező, vagy a sivatag, mert a szabadság hal meg benne...

MÉZES JÁNOS

Apró vers

„Étessétek az ég madarait...”

Biborolya a Nap,
Nincsen tüze, fénye,
Hőgánya csikordul
Erőre és rétre.
Kis házak ablakát
Jégvirág cifrázza,
Népes is ilyenkor
A kemence tája.

Aranyat ér mostan
Egy csipetnyi meleg:
Bizony nem eszi meg
A kutyja a telet.
... Hát ti mit csináltok
Isten madárkái?
Hidegben, éhségben
Nehéz tavaszt várni...

A zuzmárd galyról
Összefagyva, holtan
Hányótok lefordul
Januáriusban...
Kis házak kis népe
Gondoltok-e rájuk?
Kerül-e számukra
Néhány szem búzátok?

Istenünk is mondta:
De szívünk is tudja:
Hogy az irtalomnak
Irgalom a jussa.
Szóvalok hát magot
Jégvirágos télbe,
Hogy méltók legyetek
Isten kegyelmére.

SZÁMADÓ ERNŐ

Fejtörő

Milyen neveket rejtettünk el az alábbi mondatokban?

1. Marist vándorutra vitték. (upa[st])
2. Az új évad megkezdődött. (vr[st])
3. A hort apám belemérte a kancsóba. (st[er]n)

A FALUSI OTTHON

Disznóölés

III.

A zsír kiolvasztása céljából a több vízben kimosott szalonnát, vagy hájat felaprózzuk és lábasban a tűzhely kevésbé fűtött szélére tesszük. Lobogó tűzön soha sem szabad a zsírolvasztást végezni, mert a magas hőmérséklet a zsír szíriában és ízében egyaránt kellemetlen elváltozást idéz elő. A kiolvasztott zsírt zománczott bádogbődnében vagy ködedényben rakótároljuk el, a visszamaradt szalonnarészeket pedig szép rózsaszínűre pirítjuk. A tepertő akkor lesz finom és ízese, ha a zsír leszűrés után a benne maradt zsírt nem nyomkodjuk ki, hanem forrásig felmelegítjük és a belőle kiolvadt zsírban kissé megpirítjuk. Ekkor gyöngén kinyomkodjuk a tepertőt s az így kapott, kissé barnás zsírmaradványt fűszeres ételék készítésénél mielőbb felhasználjuk.

A zsír hosszabb ideig való eltartására lehetőleg olyan edényt választunk, amelyet a kiolvasztott zsír szintig meg tud tölteni. A bődönbe öntött zsírt óvatosan megkeverjük egyszer-kétszer addig, míg a dermedés be nem áll, nehogy levegőrések maradjanak benne. Tuloktat kavarni azonban szintén nem jó, mert levegőt kererünk bele, amiből a zsír hamar megavasodik.

Az avas zsírt meg lehet még javítani úgy, hogy lábasba téve, enyhé tűzön megolvasztjuk, majd 5 deka gramm zsírra 2—3 deciliter forralatlan tejet számítva, a tejjel forrásig felmelegítjük. Mikor a forráspontot elérte, a megolvadt tejet a zsír felszínére öntjük. Ezt a megolvadt réteget szűrőkanállal leszűdjük, az alatta levő, teljesen megtisztult zsírt pedig nem a régi bődönbe, hanem tiszta más edénybe tesszük és hideg helyen hagyjuk megszilárdulni. Ha más edényünk nincs, akkor a régi bődönt, amelyből az avas zsírt kivettük, erős luggal, forró vízzel kisuroljuk és sok vízzel kiöblítjük, mielőtt a megtisztult zsírt újra beleöntönök.

Gazdatudnivalók

Fiatalfák védelme

a nyulrágás ellen

Ha a hó állandó, akkor gondunk legyen a kerítéssel el nem látott vagy rossz kerítéssel bekerített fiatalabb ültetvényeknek a nyul ellen való megvédésére. Ez legjobban a fák törzsének 140—160 cm magasságáig történő bekötéséből áll, a védőburok készítésére sást, nádat, tuskés vagy sima vesszőket szokás használni. Ezeket olyan szorosan rakjuk fel és zsinaggal oly sűrűen (legalább három helyen) kössük össze, hogy azt az éhes nyul szét ne tolhassa. Az ilyen idejében alkalmazott bekötözés biztos védelmet ad a nyulrágatelt ellen. A szalmával vagy kukoricaszárral való bekötözés nem jó; ezek ugyanis az ómos eső, a hó sulya alatt a fiatal fákat elhajlíthatják, sőt el is törhetik. Azért sem jók, mert a mezei egerek ezekben téli szállást készíthetnek maguknak s a nyul helyett ők rágnák le a fácska héját. Sokan jó eredménnyel használják az újságpapírost a fácskák bepólyázására. Ellenben nem várható semmi védőhatás az avas zsírral való bekötözéssel vagy más szerekkel való bepermetezéssel.

PAPRIKA vizion- eladásra Csipősségmentes 4,20, csemege 4, 1,20 3,60; felédes 2,90; rózsá 2,20; erős 1,80. Pengő kg-ként. Legkisebb rendelés 5 kg. Nagyobb rendelésnél engedmény, a szállítást rendelő fizeti. Szállítja utvánfeltelt.
Kozma János paprikanyakgyeres- kedő, Bácsa, Pestmegye.

A disznóölésből fennmaradó csontok értékes tápanyagot tartalmaznak és azért levelek, hüvelyesek és zöldségfélék készítésekor kitűnően fel tudjuk használni azokat.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Szalonnás gombóclevés. 14 deka friss szalonnát apró kockákra vágva, lábasban sárgára sütünk, majd négy kockára vágott zsemlyével együtt megpirítjuk. Apróra vágott vöröshagymát adunk hozzá és hagyjuk meghűlni. Akkor negyedkiló lisztet 3 tojással elkeverünk, közétessük a pirított zsemlyét és szalonnát, megszózzuk és jól elkeverjük. Gombócokat készítenk belőle és a leszűrt levesbe belefőzzük.

Disznó fűle-farka savanyuan. A disznó fűle-farkát felvágjuk ujnyai hosszúságu darabokra és megfőzzük; répát, babérlevelet, szemes borsot és ecetet adunk hozzá, aztán leszűrjük, a húst tátra rakjuk, rászűrjük a levéből és tormával adjuk asztalra.

Vese-velővel. A sertésvesét megmossuk, megtisztítjuk, vékony hártályjától megtisztítjuk és darabokra vágjuk. A velőt forró vízbe tesszük, míg megkeményedik, akkor leszűdjük hártályját, ereit és finomra megvágjuk. Zsírban apróra vágott vöröshagymát pirítunk, beletesszük a vesét, kevés paprikát és hagyjuk párolni. Mikor puha, rátesszük a velőt, megszózzuk, elkeverjük, kis ideig még a tűzön hagyjuk, belekeverünk tojássárgáját és forrón asztalra adjuk.

Hájaspogácsa. Fél kilogramm jó ki- áztatott sertésbaját szitán áttöröljük és hidegre tesszük, hogy megkeményedjék. A nyújtódeszkán fél kilogramm lisztet elkeverünk tojássárgájával, hozzá- adunk 3 tojást, kevés sót és annyi fehér bort, amennyit kíván, összegyurjuk és kézzel addig verjük, míg hólyagot vet. Akkor félre tesszük pihenni s félóra múlva a liszettel meghintett deszkán vékonyra kinyújtjuk, a hájat késsel rákenjük, a négy szélét felhajlítjuk, kinyújtjuk és félórát újra pihenni hagyjuk. Ezt háromszor megismételjük, negyedszer a tészát ujny vastagra nyújtjuk, pogácsáknak kiszurjuk és felvert tojással megkenve, tep- siben szép pirosra sütjük.

zéstől, mert ezek rövid idő alatt leper- negnek a fahéjról és így a nyulak- kal szemben védtelenül hagyják.

Legyünk résen a kolorádó-

bogárral szemben!

A burgonyának legveszedelmesebb kár- tevője a kolorádó-bogár, mely Ameriká- ból jött át Európába és a múlt évben már nemcsak Franciaországban, hanem Svájcban és Németországban is fellépett. Aggodunk, hogy hazánkban is fellép. Ezért nemcsak saját érdekeit szorgálja, hanem hazafiass kötelessége minden ter- mesztőnek, hogy gabonaföldjeit keléssel a szedésig figyelje. A kolorádó-bogár át- lag 1 cm hosszú, domboru hátú. Domboru háta vörös, melyen 10 hosszanti, hátra- felé összehajló fekete csík húzódik. Söté- tebb alapszínű töröknek közepén két fe- fekete csík és több fekete pont van. Tojás- saj 1,5 mm hosszúak, narancssárga szí- nűek és 10—30-as csoportokban a levelek fonákján találhatóak. Ha valaki ilyen bo- gárral akadt leragott lombzatu burgonya- ültetvényen azonnal jelentse a helyi ha- tóságoknak. A gyanus kártevő néhány pé- dányát pedig küldjük be azonnal a mi- kir. Növényegészségügyi Intézetnek (Bu- dapest, Hermann Otó ut 15.). Aki ezt elmulasztja, kilharát követ el és két hó- napig terjedhető elzárással és 240 ne- pengig terjedhető pénzbüntetéssel bünte- tendő.

A baromfiak tolla

A baromfiak tolla igen becses árucikk, ha az tiszta, kellően osztá- lyozott és a romlástól (moly) meg- óvott. Összes baromfikivételünknek 10 százalékat a toll adja. Bármiféle tollról van is szó, legértékesebb a fehér színű. Ezért — főleg ludból és kacsából — iparkodjunk fehér- tollakat tartani. Általában töre-

kedjünk mennél több tollat szározni koppelasztani s a különféle minőségű tollakat mindenkor különválasztot- tan kezelni. Tartjuk az értékes toll- tal eladásiig, száraz és szellős he- lyen, hogy az meg ne molyosodjék és minőségében meg ne romoljék. A ludakat 10—12 hetes korukban kop- passzuk meg először, majd utána 12 hetenkint másodsor, esetleg har- madszor is. Egy 5—6 kg-os lud után évente kapunk 20 deka tollat, mely- ből közel 5 deka a pehelytoll. Kop- passztásnál csak a mell, alsónyak, has és hát tollait szedjük le. A far- ok- és evezőtollakat, valamint a szárnyalati tollakat hagyjuk meg. Az utóbbi azért, hogy a megkop- passztott állat szárnya ne essen le. Október és május hónapok közötti időben nem szabad koppelasztani. A megtépt, értékes ludtollat tegyük váson-zsákokba és tartjuk szellős, napos helyen. A kacsatollak közül a fehérszínű a ludtollalval egyenlő, a tarka pedig csak a tyuktollalval. A kacsákat az őszi vedlés idején lehet koppelasztani, amikor a tollak köny- nyen kijönnek. Kifejlett kacsáról — az állat nagysága szerint — 12—15 deka tollat kaphatunk. A pulykákat is szokták a mellen, a hason és hát- onnan tépni. Igen értékesek a fehér- pulyka combja mögött helyezkedő pelyhesszárnyu tollak, melyeket egyenkint szokás kiszindi; ezeket a marabutollak utánzatoként külön- féle díszítésekre használják.

Mesterséges borjunevelés

Ha friss lefőzött tej áll rendelkezésünkre, akkor érdemes a borju- kat itatni és nem szoptatás utján táplálni. Itatás révén ugyanis a borju táplálására a drága teljes tej helyett négyhetes kortól kezdve a lefő- zött tej is felhasználható, miáltal a borjunevelés költséget felére is csökkenthetjük. Az átérés a négyhe- tes borjunál fokozatosan eszközöltes- sék úgy, hogy minden nap fél liter teljes tejet helyett fél liter lefőzött tej kerüljön az itató vödrébe. A tej mindig tögymeleg (31—37 C fok) és feltétlenül tiszta legyen. A hideg vagy piszkos tejtől könnyen hasme- nést kap a gyenge borju. Lefőzött tejből naponta 12 literet célszerű itatni. Emellett kapjon a borju abra- kot és szénát annyit, amennyit jó étvágyal elfogyaszt. Elválasztás után etessünk a borjuval 2 kg abrak- keveréket, mely zabdarából, tengeri- darából, olajpogácsából és borsóda- rából álljon. Az abrak mellett jó szénának se szabad hiányozni. Ebből egy választott borjura naponként 2—3 kg-ot számítsunk.

A szójabab feltakarmányozása

A szójabab, nemes tengerivel együtt megdarálva, fejőstehénnel etethető. Egy kg szója 2 kg tengeri- vel keverendő. Etethető még fiatal szüldökkel is, melyeknek fejünknt fél kg-ig emelkedő adagokban szó- randó fel. Borjuk ugyanekkora mennyiségét, más darafélékkel ke- verve, kaphatnak. A szójababnak takarmányértéke nagyobb, mint pé- dául a borsóé; a kettő közt az arány 88:68. Kisebb olajgyárak a szója- bab-ol a benne levő, kb. 20 száza- léknyi zsírt benzinnel, vagy más szírozódó szírral kivonják és a zsír- talanított anyagot „extrahált szója- dara” néven hozzák forgalomba. E dara is igen jó takarmány s nagyon kedvező eredménnyel etethető fejős- tehennel, husafajta szüldökkel, vemhes, vagy szoptató kockákkal, kacsákkal, sőt hizókrökkel is. Kü- lönösen becsessé teszi nagy fehérje- tartalma. A fehérje tudvaleg a fejlődő állatoknak és a tejmelők- nek nélkülözhetetlen tápanyaga, ezért elsősorban a szójadarab is ilyen állatokkal szoktuk etetni.

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA
minden ügyben utbaigazít!

Január hó

16 VASÁRNAP

Marcel p., Gusztáv

17 HÉTFŐ

Antal

18 KEDD

Piroska

19 SZERDA

B. Margit, Sára

20 CSÜTÖRTÖK

Fáb. és Seb.

21 PÉNTEK

Ágnes

22 SZOMBAT

Vince vt., Artur

Holdfényváltozás: Holdfűtő 16.án.

Rossz nyárral fenyegetnek a napfoltok?

A jó öreg Napon — talán a sok használatától? — egyre nagyobbodó foltok, az úgynevezett napfoltok támadnak. A csillagászok szerint ezek a napfoltok kihatással vannak a földi időjárás alakulására. Külföldi időjárás szakértők és csillagászok már most megállapították, hogy a napfoltok az idén el fogják rontani a nyári időt. A leghidegebb hónapoknak ígérkezik a január (izelítőt valóban kaptunk már belőle) és a február, amelynek utolsó napjaiban nagy hóviharakra, illetőleg nagyárnyu eszöszekre számíthatunk. A legmelegebb és legszebb két hónap július és augusztus, a legeszebb október és november lesz.

Horthy Miklós kormányzó a mezőhegyesi vadászon. A mezőhegyesi állami ménésbirtok január 6-án és 7-én nagy vadászatot rendezett, amelyen résztvett Horthy Miklós kormányzó is. A vadászat 24 fokos hidegben kezdődött meg és nagyszerű eredménnyel folyt le, első nap 33 fácánt és 1003 nyulat ejtettek el. A kormányzó január 6-án visszatért a fővárosba.

Frontharcos pályadij a magyar ifjúság számára. Az Országos Frontharcos Szövetség pályázatot hirdet a magyar tanulóifjúság részére. A pályázat címe: „Jelentés esetek a világháborúban (apám, nagyapám) visszaemlékezései alapján”. A pályázaton minden tanuló részt vehet, kinek apja vagy nagyapja a Frontharcos Szövetség tagja, vagy a Károly-csapattervezés viselésére jogosult. A pályázat márius 15-ig kell beadni a tanuló saját iskolájának igazgatójához. A pályadíjak 50 pengő terjednek.

A tízennyolc éves magyar állampolgárok jeltesztése. A székesfőváros polgármestere felhívja a mindkét nembeli 18 éves magyar állampolgárokat bejelentési kötelezettségük teljesítésére. Január végéig ugyanis mindazoknak, akik az 1920. évben születtek, tehát 1938-ban tölthetik be tízennyolcadik életévüket, jelentkeznük kell a rendőrségen. Azokat, akik bejelentési kötelezettségüknek január végéig nem tesznek eleget, megbüntetik.

A kormányzó kitüntette a világbiroknó vívócsapat tagjait. A kormányzó a valóság és közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére Gerendich-Gerai Aladárnak, Rajcsányi Lászlónak és Rajcsányi Imre dr.-nak, az 1937. évi párisi világbiroknócsapat győzelmet aratott magyar kardvívócsapat tagjainak, továbbá Bogdányi Ernőnek, Schacherer K.-né Elek Bonának, dr. Müller-Ende Elek Vilgának, Horváth Katalinnak, Rozgonyi Györgynek és Vorháza Bonának, a világbiroknócsapat szerzett magyar női vívócsapat tagjainak, a sport terén eddig jelentős eredményekkel szerzett érdemeikért az évi Toldi Udvarnokdíjjal kitüntette.

Évente 40.000 embert öl meg az autó Amerikában

A newyorki balesetbiztosító társaság közleménye szerint az Egyesült Államokban 1937. évben gépkocsibaleset következtében 40.000 ember meghalt, 1,600.000 megsebesült. Egyedül a karácsonyi és újévi ünnepek alatt 945 halálos áldozatot követelt Amerikában az automobilközlekedés.

Megenyhült az időjárás. Néhány napon keresztül tudvalevően Magyarországon sarki hidegek uralkodtak. A rekord-hideg azonban január 8—9-én megtört, országszerte nagy havazás indult, 11—12-én pedig a lehullott hó is olvadni kezdett. Budapestnek a nagy hóesés mintegy 25 ezer pengős költséget okozott; a mintegy kétfélmillió köbméter hó eltakarítása körülbelül két hetet fog igénybevenni. Az enyhülés és olvadás következtében a Balaton déli partvidékét árvízveszély fenyegett, de komoly árvízveszédelmet jelentenek az Aldunáról is.

Egy esztendő alatt tíz százalékkal emelkedett a magyarországi autók száma. Most jelent meg Magyarország november havi gépkocsillományáról szóló statisztika. A kimutatás szerint ez év novemberében 51.462 gépkocsi volt üzemben, az 1936 novemberi számmal 10,9 százalékkal több.

Hatvanéves a „Közégsi Közlöny”. A Községi Jegyző: Országos Egyesületének hivatalos lapja, a Községi Közlöny január elsején lépett hatvanadik évfolyamába. A Kovács János dr. felelős és főszerkesztésében, Molnár Béla és Pogány József dr. szerkesztésében megjelenő lap hatvan esztendő óta fáradszaktalanul munkálkodik a magyar közigazgatás korszerűsítésén és nagyon sok érdeme van a magyar közigazgatás fejlesztése körül. A jubileumot a lap 64. oldalán, rendkívül gazdag és értékes tartalommal megjelentetésével ünnepelte meg. Az ünnepi szám vezércikkét Széll József dr. belügyminiszter írta.

A vonat elitőtt egy bezineskiesít légezt. A franciaországi La Nouvelle közég közlélben egy vasúti átjárónál a vonat elitőtt egy tartánygép-csúrt, amelyen 15.000 liter benzín volt. A szétmőlő benzín meggyúlt és tüzet fogott a sorompóról házkója is. A gépkocsi vezető és a mozdonyvezető súlyos égési sebeket szenvedtek. A sorompóról házában elevenen megégett, felesége és fia, aki a ház első emeletére menekült, csak könyvebben esbeült meg.

Csendörök lóttek agyon egy gyilkos feygenéz

A miskolci katonai fogház két gyilkos feygenéz, Káló Rudolft és Lukács István, akiknek sikerült megszökniök, négy napon át hajszolta a csendőrség. Az első nyom szerint Diósgyőr felé vették útjukat, ahonnan továbbmenekültek Sajószentpéter irányában. Január 5-én késo este a két feygenéz beállított egy asztalosmester lakásába, ahol revolveres feygenézzel ruhát követeltek, de feygenézük nem járt sikerrel, mire továbbmenekültek. Az asztalosmester a látogatásról nyomban jelentést tett a csendőrségnek. Másnap délután három órákor Fínke közég határában a menekülő feygenézek két csendőrről találtak magukat szemben. A feygenézek nem adták meg magukat, hanem revolverrel a csendőrökre lövöldöztek, mire azok visszavonózták a tüzelet. A tűzharc során Lukács István az egyik csendőrgolyójtól talála, a helyszínen meghalt. Társa, Káló Rudolf továbbmenekült és Balajt közég határában érték utól a csendőrök s itt Káló megadta magát. A csendőrök sertetlenül fogták el és a miskolci katonai ügyészségre szállították. A gyilkosok aldozatát, vitéz Kocsis Miklós őrmestert katonai pompával, nagy részvét mellett temették el.

Alispánválasztás Csongrádmegyében. Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága január 8-án tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangú közfelkiáltással Dósa István dr. kis-kundorozsmai járási főszolgabíróvá választotta meg Csongrád vármegye alispánjává. Az új alispán székfoglaló beszédeben hitet tett az önkormányzat és nemzeti egység gondolata mellett.

Ahol egy esztendeig „munkanélküli” volt az adóvegrehajtó. Nagykánizsán az elmúlt esztendőben a kivetett adók 96 százalékat befizették. 1937-ben adótartozás miatt egyetlen vegrehajtás sem volt.

Más évben születtek, mégis — ikrek. A távolkeleti Ausztrália Perth városában George Bernh bányamunkás felesége ikerpárnak — egy fiúnak és egy leánynak — adott életet, és a két csecsemő mégis más-más évben születtek. A fiu ugyanis 1937 utolsó napján, a leány pedig 1938 január 5-én, öt nappal később látta meg a napvilágot.

Babákkal töltötte meg kastélyát egy külön angol asszony. Egy magános angolországi kastélyban meghalt nyolcvanöt éves korában Carey Emma dugzagd különködő asszony. Rideg, embergyűlölő életének minden melegt pártalan babagyűjteményre pazarolta, amely majdnem megtöltötte őrsi kastélyát. Két hatalmas teremben helyezte el a legtrikibb darabokat: afrikai szalmabábukat, fából faragott vagy agyagból készült indiai bábukat, régi hindu és mexikói bábukat, pompásan dítozott porcellánbábukat és a világ összes nemzetek névselelt ábrázoló bábukat. A különködő nő, aki számos babájának saját kezűleg varrt ruhát, gyűjteményét Mary angol királynéra hagyta.

Pusztít a száj- és körömfájás Angliában

Az Angliában pusztító száj- és körömfájásnak a múlt év végéig, hivatalos jelentés szerint 30.000 szarvasmarha esett áldozatul. A fertőzött vidékeken levagott állatokért összesen 224.000 fontot fizettek ki kártalanítás fejében.

Ez is virtus? Az egyik dunakeszi kocsiában Csermák Sándor munkás fogadásból leharapta egy sörösléve nyakát. Közben megszédült, elesett és az íveg átvágta bal arcát, úgy hogy mindkét fogszora kútszótt. Az ütőeret is átvágta az ívegszilánk. Súlyos állapotban kórházba szállították.

Háztartási munkaszolgálatot kell végezniök a német lányoknak. A német birodalom ifjúsági vezetője rendeletet bocsájított ki a Német Leányok Szövetsége tagjainak háztartási munkaszolgálatáról. A rendelet értelmében a leányszövetség minden tagja köteles 14-től 21 éves koráig háztartási munkákat végezni.

Tízegy millió munkanélküli Amerikában. New-Yorkban most tették közzé a munkanélküliekről szóló statisztikát. Noha a kibocsájtott kérdőíveknek csak 72 százaléka érkezett be, így is 7,5 millió munkanélküli eredményezett, melyből az összes munkanélküliek számát hivatalsan 10,8 millióra becsülik. Az adatgyűjtés ugyancsak megváltozott és azóta a munkanélküliek száma — a jelek szerint — még emelkedett.

Tűz, amely elottja önmagát

Londonban különös lakástűzhez hívták ki a tűzoltókat. Egy lakás előszobájában rövidzárlat keletkezett. A villamosáramot vezető drótok izzani kezdtek és meggyújtották a padlóburkolatot. A padlóburkolat lángjai szempillantásnyi idő alatt lehamvasztották egy helyen a gázvezetéket, mire ömleni kezdett a gáz, amely persze még nagyobb lánggal égett. A gázláng hevének már nem tudott elmentálni a vízvezeték cső sem, amely ugyancsak megolvadt. Vastag sugárban ömleni kezdett a víz; a tűz pedig elaludt. A derék és lóhalálban érkező tűzoltóknak már nem akadt más doluk, mint — el kellett zárniök a vízcsapot, hogy az árviznek elejét vegyék. Ebben az esetben a tűzön bezarzódozott a rókafogó csuka, csakfogó róka esete...

Az áldozat fivérét bünrészességgel vádolja egy gyilkos

Országszerte nagy megröbbenést keltett az a gyilkosság, amelyet Arany Gyula, Arany Sándor székesfehérvári keszkesdú huszegy éves fia követett el: az év utolsó napján meggyilkolta Csapody Erzsébet magánzónt, Csapody Ferenc nyugalmazott közjegyző negyvenkét éves leányát. A tettes tudta, hogy a külön leány mintegy ötezer pengőt tartogat lakásán. Ezt a pénzt akarta áldozatától elrabolni, de a gyilkosság előkötése után csak kétszázhatven pengőt talált meg. Újév napján a rendőrség már el is fogta a gyilkost. A gyilkos elmondotta, hogy Szilveszter éjszákjárt Csapody Sándorral, a meggyilkolt Csapody Erzsébet fivérével mulatta át egy székesfehérvári vendéglóban.

A gyilkos iftatelemer később vallomását úgy módosította, hogy tettét nem egyedül követte el. Felbujtásra követte el a gyilkosságot és felbujtója Csapody Sándor, az áldozat fivére volt.

A vallomás után elrendelték Csapody Sándor beidézését. Csapody Sándor határozottan tagadta a vádat, mire szemlebeszéltek Arany Gyulával. Drámai jelenet játszódott le a két ember között: Arany megismételte vádját, Csapody pedig tagadta, hogy neki a gyilkosról bármi tudomása is lett volna.

A rendőrség elozetes leartóztatásba vette Csapody Sándort, aki váltig hangoztatja ártatlanságát. Tárgyi bizonyíték nincs ellene.

Találja ki!

Betűváltoztató rejtvény

Az alábbi öt szó, vastagon nyomott első betűi felülről lefelé olvasva, a huszár szót adják. A szavak első betűit más betűkkel kell kicserélni, a többi betűt változtatlanul maradnak. Ha merfelelő betűket írunk a helyükre, egy, a huszárt jellemző szót kapunk eredményül.

had
úr
szür
ág
róna.

A levelezőlapra írt megfejtést a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell küldeni tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtést nem veszünk figyelembe. Jutalom:

öt darab ötpengős!

Kiosztjuk öt olyan olvasónk között, aki a rejtvényt helyesen megfejté, előfizetőtáborunk tagja és előfizetési díj-hátraléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését eredményét a 6-ik számban tesszük közzé.

A múlt évi 52-ik számban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Az elcsalott városok a következők:

A r ad
S e gesvár
Nagy v árad
V i lágos
Po z sony
F i ume
Brass ó.

A vastagon nyomtatott betűket egybeolvasva a Revizió szót — minden magyar szent akaratát! — kapjuk eredményül.

A rejtvényt 137 olvasónk helyesen, hatan részben tévesen fejtették meg.

Öt pengő jutalmat nyert:

1. Greksza István (Sóstóhegy).
 2. Horváth György (Kispáli).
 3. Ifj. Kulcsár József (Csepreg).
 4. Molnár Mihály (Kiskunfélegyháza).
 5. Sarkadi Pál (Dobrecen).
- A jutalmakat elküldöttük.

A falu hódolata az első magyar király előtt

„Szent István verspályázatunk” eredménye

A dicsőséges magyar nemzet ebben az esztendőben ünnepli az egész keresztény világ részvételével *István királyunk* halálának 900 éves fordulóját. Első koronás királyunk *Geyza* magyar fejedelem fia a Jézus Krisztus utáni ezredik évben lépett a magyar trónra. Elhatározása volt, hogy maga is megkeresztelkedik és népet is keresztény hitre téríti. Ugy is tett. *Geyza* ösmagyar vallásu fejedeleme. *Vajk* nevű fia a keresztiségben *István* nevet nyert. Apostoli munkásságának főcélja volt a magyar törzseket a kalandozások vérvesztő következményeitől megóvni és a törzsi államot nyugati mintára lovagi állammá átépíteni. Ebben a tevékenységében sok ellenkezéssel találkozott, mert a magyar törzsek fejei a keresztény vallás felvételeben a magyarság behódolását látták a nyugati hatalmak előtt. Hogy tervét minél biztosabban végrehajthassa, sok idegen prédikátort hívott be az országba, nemkülönben sok kézművest, bányászt, sőt földművelőket is, kik a nomád élethez szokott magyarságot a biztos alapu fejlődés vonalába beállították. Röviden így mondhatnók:

István király a sátoros Magyarországból vár-Magyarországot épített.

Erdemei elismerésül *II. Szilveszter* pápa egy drágakövekkel ékes aranykoronát ajándékozott az akkori idők legmodernebb uralkodójának, amely koronával *István* nagy fényvel és pompával meg is koronáztatta magát az ezredik évben, Nagyboldogasszony napján *Észtergomban*. Harmincnyolc esztendői böles uralkodása után, koronázásának évfordulóján — miután *Szűz Mária*nak, a magyarok Védasszonyának felajánlotta koronáját — elhunyt. Halála után a katolikus egyház a nagy ténitőt szentjei sorába iktatta. *Szent István* utódaira a pápától kapott „apostoli” címet és egy modern állam koronáját hagyta. Halála óta ez a korona az alapja és forrása minden jognak ez ősi földön. Magyarországon minden hatalmi tény a „Szent Korona nevében” történik. A Szent Koronát a hatalom, a föld és a területen élő nép összessége. A Szent Korona a mindenkori magyar alkotmány fundamentuma. Innen Magyarország ragaszkodása a királyság államformájához. *Szent István* óta 900 éven át a magyarság ezer küzdelemben nem a királyaihoz,

csak a Szent Koronához és abból folyó jogokhoz ragaszkodott.

SZÓLÓOLTVÁNYOKAT

hegyi borokat és gyümölcsfákat ajánlok keltető minőségben, nagy választékban és felelősséggel szállítok. A személyes átadást szívesebben veszem, mert komoly verek csak így győződhetnek meg pontosságomról és anyagi helyzetemről. Mindezekről információt adhat az előírásság, plébánia hivatal vagy a Gyöngyösi Bank Rt. Gyöngyös. Tavaszli szállításokat már most felveszek, árjegyzéket ingyen küldök. **SZABÓ ISTVÁN,** - ABASÁJ, Szent Imre-tér 368. sz.

Innen a jogunk követelni az elszakított területeinket is, mint a Magyar Szent Korona elidegeníthetetlen darabjait. Ez a jog hát nem ujkéletű, nem román, nem cseh, nem szerb vagy más náció hetvenkedése, nem ujjgazdagék pünkösdi lakodalma, ez kilenc évszázada vérrel, verejtékkel elpecsételt s egy világ előtt kiverkedett s egy világ előtt elismert jog. Jog, amely erő, amely hatalom, amely biztonság és igazság. Jogfosztásnak tartunk hát minden olyan tettet, amely a magyar Szent Korona emlékére történik.

Ez Szent István koronájának emléke. Ez a jog a magyar állam alapja. Es ez a jog a nagy király legnagyobb hagyatéka.

A Vasárnap, mikor meghirdette a versenypályázatát, azt a költőt kereste hűségesebb gárdájából, amelyek nemcsak verselet találmára, nemcsak kísérletezik elegendő tanultság és felkészültség nélkül, de azt, aki tisztában van nemzete dicsőséges történelmével.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a pályázók kevésbé állottak feladatuk magaslatán. Legtöbbször az unisuntalan hallott és elcsépett frázisokat adták. Voltaképpen nem is találtak méltó verset, mely a nagy király legényesebb tetteit és alkotásait kellőképpen kidomborította volna.

Mindazonáltal a Vasárnap a díjakat kiadni kívánja a gárda legéremesebbjeinek abban a reményben, hogy ez a verspályázat tanulság lesz azokra nézve, akik íróknak, költőnek, egyszerűen a nemzet tanítóinak csapnak fel anélkül, hogy megvizsgálják lelküket és fegyvereiket és számot vetnének műveltségükkel.

A bírálóbizottság hosszas és beható tanulmányozás után az első díjat **Majzik Viktor 64 éves kiszáradnak ítélte.** *Majzik Viktor*, ha formában nem is nyújt kielégítőt, de tartalommal legközelebb jár az igazsághoz.

Ugyancsak első díjra méltatta a bírálóbizottság **Támás Ferenc páhi földművest.** *Támás Ferenc* kezdetlegesebb módon, de áhitattal és ha nem is kiforrottan, de készséges formában juttatja érvényre mondanivalóját.

Végül első díjat ítélte a bírálóbizottság **Ekes Papp Mária diósvizslói földművesköltőnek**, aki ugyan nem annyira a való királyt, de inkább annak dicsőséges szellemét emeli költői magaslatra. *Ekes Papp Mária* számára a szent király már nem is ember, de megdicsőült Szellem, mint anyai más a szentek között. Ellenben a korona erejét érzi a következő sorban: „Szent Koronát összetart bennünket, s minden vésztlő híven megoltalmaz...”

Dicsőre méltatta a bírálóbizottság *Szabó Lajos, Dávid János, Puskás Irén, Nagy Lajos, Molnár Ferenc, Nagyvárosi Bartha Kálmán, Regős József, Asztalos P. Kálmán, Cziffer János Rezső és Nagy Sándor* versét. Az utóbbi említett *Nagy Sándor* tartalmilag az első között áll. Kár, hogy formai tekintetben nem alkotott méltóbbat. Reméljük, hogy legközelebbi pályázatunkig sokat fog fejlődni. A kis 11 éves *Szabó Pista*

korához képest nagyon is elfogadható versikét küldött. Neki is azt ajánljuk, hogy csak tanuljon szorgalmasan. Meg kell még említenünk *Markos Vilmost* is, aki nehéz munkája mellett a szünnepok csekély idejében a szellem fénye felé tekint. Tegye tovább is. Ugy törekvése, mint verse szép dicsőretet érdemel.

Ezzel le is zárjuk a „Vasárnap” *Szent István verspályázatát*. Akik nem tudtak említésreméltót alkotni, azoknak azt üzenjük, hogy a legrosszabban sikerült vers is többet ér a legjobban sikerült kocsmázásnál és azt, hogy mi magunknak neveket megjegyeztük és várjuk, hogy akaratokkal, soha nem szűnő munkájukkal, hittel és sok, sok szorgalmas tanulással elérkezzenek az első közé. Lapunk — a legrégebb magyar falusi lap, a magyar nép lapja — az elmúlt hosszú évek során figyelemmel kísért már nem egy tehetséget, aki az utolsó között kezdte és az első között végezte. A magam részéről minden igaz törekvőnek és tehetségnek ezt kívánom és kívánja hű gárdájának szellemi vezérek: a Vasárnap.

SZÁMADÓ ERNŐ

TAMÁS FERENC
(Páhi)

A díjnyertes versek itt következnek:

Szent István király emlékezete

Emlékek szép virágai nyiladoznak Magyarországon földjén, hol e hős nép lakik.

Elsimulnak határi búss Trianonnak, Ha el, visszazdál lelünk kilenc századig.

Hosszu, vérviharos, kilencszerszáz éven

Mennyi bú, önkény, armány eltűnt...! Tisztán S egyre növekvő fenségben s nagy dicsőségben Tündöklőben nekünk nagy királyunk István!

Csodás kezében kard és kereszt. De veled

Isten. S Te harcolsz és írsz Törvényeket.

Alkotmányt, mely mindmáig megvéd, összetart

Szent koronád szétért földjén minden magyart.

Csodás kéz; talizmán: erőt rejt varázsa.

Örök szivárvány! Hitben élünk alattad,

Tudjuk, meg nem remdülnek büszke tornyaink,

Bár a viharok világokat aratnak: Minket a Te jobbold tart, a Te jobbold int.

Szent királyunk, öklötől várunk új erőt,

Ma amikor így megalázott Trianon, Hogy megmutassuk ez irgy világ előtt,

Hogy ezer átok bennünket hídá nyom.

Oh, támadjon fel karod millió karban, Szent eszméd vérré váljék minden magyarban,

Hogy e tarolt sivatagról tüdőértájjra Leljen néped: boldog Nagy-Magyarországra.

MAJZIK VIKTOR
(Nagykövű)

Enek Szent István királyról

Te voltál Hazánknak Az első király, Te vagy szent hitünknek Hajnalhasáda. Szivedből szállt közénk Szép keresztény hitünk, Szivednek köszönjük, Hogy Krisztusban hiszünk.

Bölcsen elrendezted Árpád örökségét, Bus végű harcoknak Te vetted végét. Koronát szereztél, Tekintélyt, hatalmat, Megművelt barázdát Hagytál a magyarnak.

Kilencszáz éve már, Hogy elhagytad néped, Hogy a nagy Ursten Mennybe fölvetted téged. De alkotó kezéd Itt maradt közöttünk, Megdicsőült lelked All őrt mifölöttünk.

Halhatatlan lelked Visel gondot reánk, Csak így érhetett meg Ezer évet Hazánk. ... Dicső jobbold előtt Leborulunk térdre: Széttépe szép Hazánk: Imádkozzál érte!

István király szelleméhez

Ugy Tenéked megdicsőült Szellem, Magyar dicsőség szentelt személye, Ezeréves, harcos történelmünk Legvitézebb, legáhitatosabb Mindörökké tündöklő jelképe.

Apostola vagy ma is népeánk, Erős hite, kövára, reménye. Mig egy magyar él Árpád honába, Mig egy nemzet él a nagyvilágba, Ragyogni fog neved dicsősége!

Jöhét reánk millió ellenség, Téphetnek bár viharos századok, Szent Koronád összetart bennünket, S minden vésztlő megoltalmaz Hatalmas, szent, királyi jobboldarod.

Emlékd őrizzük mindenha, Mert azokban Istent látjuk velünk, Veled mondjuk az ortámadóknak, Kik Hazánkat széjjeldarabolták: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?”

Hódozatunkat vadd tölünk kedvesen, Magyar dicsőség legfelsőbb lénye, Te: ezeréves nagy történelmünk Legfényesebb csillagként tündöklő, Olthatatlan, szent, magyar reménye.

EKES PAPP MÁRIA
(Diósvizsló)

A bírálóbizottság a fenti három vers szerzőjét egyenként

tíz-tíz pengő jutalomban

részesítette. A jutalmakat postautalványon elküldöttük.

Nem gazdaságos a sertés- és barmfitenyésztés

a törvényesen védett **Rákoshegyi baktériumölő** sekl. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULICZKY OTTÓ** Budapest, VII, Dobány-utca 84, II. sz. 2. Árak: Demijonnal az Budapest 3 4 5 6 8 10 15 20 370 480 710 910 1080 1670 2120 Tanulmányos prospectus e lap olvasóinak ingyen!

GABONATÖZSDE

Kérdés: 1. Ha valaki egy másik embernek 100 pengő kölcsönt adott voltára, vagy bármi más esetet, nem utóköszö-e valamely törvénybe és lejárát után lehet-e az illető bírói uton érvényesíteni? 2. Míg megelőző írásban a kölcsönösség fel lehet-e használni más közzéadás esetén, vagy pedig utat kell választani? (Sz. I., Kondó.) — Felelet: 1. A váltóra adott kölcsön törvénybe nem utóköszö, de a 8 százaléknál magasabb kamat rendszerint uszora, ami már törvénybe utóköszö. 2. Az átköltözést a hatóságban kell jelenteni, illetve az igazolványt a kereskedés új helyére át kell iratni.

Kérdés: Örökösöm 1650 pengő értékű nagyont, mennyi illetéket tartozom fizetni? (K. J., Bakonyosmely.) — Felelet: Irja meg, hogy milyen rokoni, mert az illeték nagysága a rokonsági fok szerint változik.

Kérdés: 28 évig vinceder voltam; egy másik emelés közben söröt kaptam, most szabad elbocsátást, mitévő legyek? (S. F., Balatonlelle.) — Felelet: Forduljon az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézethez (V., Akadémia-u. 3) baleseti járuléka kiutalásáért.

Kérdés: Egy örökösödést írnak átadásra miként történik? (H. F., Sermelyháza.) — Felelet: A kérdés így érthetetlen. Milyen átadásra gondol, a vagyonat akarja felírni, vagy pedig még nincs örökbe fogadva és az örökösödésre vonatkozik a kérdés?

Kérdés: Közösen vettem valakit egy fél ingatlan és egy fél házat, rajta most a kerítést szeretném elbontani, megkezelem-e, vagy sem? (K. Gy., Gyékényes.) — Felelet: A kérdés csak pontosabb és kimerítőbb tényekkel és vázrajz meglátásával tudunk válaszolni.

Kérdés: Anyám fél házat örökölt 2000 pengő értékben. A jegyző az átírást 100 pengő követel. Jogos-e az a követelés? (Oz. H. L., Alsómesteri.) — Felelet: Az átírást semmesteri sem jár 400 pengő és az átírási illeték nem a jegyző, hanem az adóhivatal veti ki. Valószínű, hogy a jegyző más jogcímen kéri a kérdéses összeget.

Kérdés: 50 hold földem 2 darabban van és tagostási szeretném, hová forduljak? (B. G., Békés.) — Felelet: Forduljon a földművelésügyi minisztérium tagostási ügyosztályához (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

H. N. Kaposvár. Előfizetése 1938. év február 28-ig van rendezve. A lapról írt elismerő sorait jóleső örömmel olvastuk; köszönjük. Szakírók ingyen beszerzése ügyében tessék a földművelésügyi minisztériumhoz fordulni (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11), amely szakíróknak, olvasókörieknek ingyen bocsát rendelkezésre szakírókveteket, magánosan azonban természetesen ilyen jutásban nem részesülhetnek. — Özv. H. L., Alsómesteri. Ön 1925 év október hó 15-ike óta előfizető lapunknak. A napirt természetesen Ön is megkapja, ha a múlt év november 30-án lejárati előfizetést meg hosszabbítja. A mutatványszámot elküldjük a megadott címre. Üdvözlét. — M. J. Domaháza. Minden új előfizető megkapja a napirt, ha legalább egy félvele előfizet. Adatványaszámokat küldünk, Üdvözlét. F. F., Mezőtúr. Előfizetése csak 1937 november 30-ig van rendezve. — M. F., Hajduszentmihály. Ön 1929 január 15-ike óta előfizetője lapunknak. — A. M., Csorvás. A reklámoktól továbbiottunk; megbeszéljük a 148 márká átutalását. Jólesik és köszönjük, hogy a Vasárnapi terjesztése érdekében fáradozik. Üdvözlét. — Huszár József és neje, Vaszentimihály. A feladott 203-203 márkát öv. Nemeth Istvánné címre január 7-én elküldtük. — Ivády Sándor és neje, Pétervárad. Az első pénzföldeményt — 70-70 márkát — november 26-án, a másodikát — 65-65 márkát — január 7-én továbbiottuk az ottani hitelszövetkezethez.

Arany- és ezüstpénzek ára

1938 január hó 11-én:
Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás/ 35 fillér; kétkoronás/ 70 fillér; ötkoronás/ 1 pengő 82 fillér; régi egyforintos 93 fillér.
14 karátos tómrarany grammonként/ 3 pengő 20 fillér.
Szárazny kilogrammja 5900 pengő.
Szőnezüst kilogrammja 90 pengő.

Nyomatott az Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság körforgógépein. (Gazdag; Schmdiek Tibor dr.) Budapest, Ó-utca 12.

Készár. Bura tiszavideki és felelősszavideki 77 kg-os 20.80-21.15, 78 kg-os 21.10-21.45, 79 kg-os 21.35-21.65, 80 kg-os 21.50-21.75, tejtermék 77 kg-os 20.95-21.15, 78 kg-os 21.25-21.45, 79 kg-os 21.50-21.70, 80 kg-os 21.60-21.75, dunatiszavideki és a többi dunántúli 77 kg-os 20.90-21.10, 78 kg-os 21.20-21.40, 79 kg-os 21.45-21.60, 80 kg-os 21.55-21.70, rozs pestivideki 18.95-19.10, egyéb 10-19.10, sörárpa kiváló 21-23, sörárpa Ia 19.50-20.50, sörárpa 18.50-19, iokarmányárpa Ia 16.50-17, IIa 15.40-15.75, IIIa Ia 16.65-16.80, IIa 16.65-16.65, tengeri tiszántúli 13.25-13.36, egyéb 13.10-13.25, fjom busakorpa 12.75-13, 8-as búbaliszt 14.70-15.20 rangú 100 kg-ként.

Határvidépek. Rozs márciusra 19.75-19.77, májusra 19.77-19.80, tengeri májusra 14.14-14.15 pengő 100 kg-ként.

Magyar. (Hauptner Ödön Magyarországi és Magyarországi Rt. heti jelentése.) A magpiacon az elmúlt hét folyamán 16-keg szőszőbűkönyvél és lucernamagnál volt további aránytaln, lakere jó tartott. A Budapesti Áru- és Értéktársaság hivatalos jegyzékét nyersörűrt 100 kg-ként, az Budapest: Köles fehér 16-18, vörös 14-15, egyéb 13-18.50, napraforgó fehér 20-21, tarka 20.75-21, az feladólakó: más: tökmag nagyüzemi 29-30, kisüzemi 26.25-26.75, dohos 24.50-25, máh 108-106, borsó, Viktoria 18.30-19, Express 18-19, ószi 17-18, lenecs nagyüzemi 40-45, közüzemi 36-40, kisüzemi 30-34, dunántúli szokványab 22-22.75, felsőmagyarországi 20.50-21, gömbölyű fűrtab 20-21, hosszú 20-21, lucernamag nyers arankás 125-230, 16-hermag nyers arankás 110-125, muhar-mag 15-16, tavasz búkkója 16-16.50, szőszőbűkönyv 38-44, csillagfűrti fehér lapos 12.75-13.25 pengő.

Ábrakaltarmány. Árpakorpa 14.70, borsóhéj 15.20, borsókönyv 13.25, busakorpa 12.70-13.10, busakaltarmányliszt 14.60-15.20, kókuszdióporgácsa 14.75, konkolydara 13.60, lenmagporgácsa 17-17.25, melasz 9.50-10, napraforgóporgácsa 15.75-16, ropaszélet 9-10, ropogácsa 13.50, rozskorpa 12.80 pengő métermázsánként.

Talcmányvásár. Réztészona. Ia 4.80-5.50, IIa 4.40-4.60, IIIa 2.80-4.20, muharzsena 5.70-6.30, lucernaszéna 6.80-8.20 pengő métermázsánként.

Bor. Az erős kínálat folytán tovább tart a tanyhaság, mert a belföldi fogyasztás nem kielégíti és az exportörök sem vásárolnak. A pártlatfűzők és vendégdolgók a gyengébb minőségű kistermeleki borokért Málligand-fokoként 1-1.3 fillért fizetnek; a jobb minőségű borok magasabb áron kelnek el. Tényesszerűen és jármoskörü. A belföldi jármoskörü (tarka) és bedálltani való tíns 82-86, a belföldi jármoskörü (fehér) 82-86, 1¼ éves tíns 82-84, 1¼ éves tíns 82-84, fiatal, friss tejszótélen 96-100 fillér kg-ként.

Vágómarha. Bika, magyar, IIIa 52-54, tarka Ia 83-86, IIa 70-82, IIIa 50-55, ökör, magyar 83-86, IIa 66-78, tarka Ia 98, IIa 64-80, tehén, magyar IIa 53-78, IIIa 52, tarka Ia 82-85, IIa 66-78, IIIa 46-54, bivaly, magyar 35, övmentés 66-84, kiscsontozó 16 36 fillér kg-ként.

Ló, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 300-320, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 250-270, alárendelt ló 85-250, vágólo 300-180 pengő darabonként.

Juh. Külföldnek megfelelő prima fiatal ür, darabonként 50 kg súlyban 50-56, prima fiatal bárány, páronként legalább 30 kg súlyban 54-64 fillér kg-ként, etetés-itatás után gazdaságban mászálla, 3 kg súlyononással.

Sertés. Uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 110-112, 340 kg-on alul 105-107½, szedett-sertés Ia 104-106, IIa 100-102, IIIa 94-98, öregsertés Ia 102-104, IIa 96-100, angol tökesertés 102-104, exportizrti márkázott, vöghöldön átvéve, csomagolás nélkül 162, fél-sertés szalonával Ia 136-142, IIa 136-139, fél-sertés Iha 142-146, IIa 136-142, sózott szalonna 3 darabos 136, 4 darabos 132 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr 40 kilónál nagyobb, magyar 95-105, tarka 110-115 fillér. A 40 kilónál könnyebb marhabőr kg-ként 10 fillérről olcsóbb. Tarka bikabőr 45 kilóig marhabőr árban, 35 kilóig 90-100 fillér. Borjubőr, hosszú lábú 160-170, rövidlábú borjubőr 170-185, merülő jubőr zöltsúlyban 70-80 fillér kg-ként. Mészáros lóbor darabonként 15

-16 pengő, kisebb lóbor 10-20%-kal olcsóbb.

Vad és vadlús. Szarvascomb 240-280, gerinc 350-400, lapocka 100-140, többi része 30-50, őz, gerinc 400-500, comb 240-260, többi része 30-100, vaddisznó, gerinc 180-200, comb 160-200, többi része 160-200 fillér kg-ként. Nyul, borbóren 380-460, stüléd 250-380, fácán 200-280 fillér darabonként.

Hátlap. Harcsa, 416, nagyság szerint 300-400, csuka 120-240, ponty 100-200, kárász 120-140, compó 120-140 fillér kg-ként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 148-168, sózott 172-200, füstölt 190-240, hárj 168-190, tepertő 180-240, sertészsír, helybéli 168-180 fillér kg-ként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 28. lekölözött tej 8, aludtető 96-100, tejszín 150-200, tejföl 100-120 fillér literenként. Centrifugált vaj 320-340, főzővaj 260-300, tehéntúró, sovány 50-80, juhtúró 160-200, kevert túró 140-180, trappista 200-240 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élis baromfi: Tyúk 250-400, csirke, rántani való 120-170, sütni való 150-300, káppan 350-600 fillér darabonként. — Leóti baromfi: Tyúk 140-180, csirke, rántani való 150-260, sütni való 140-260, káppan, hízott 160-240, ruca, hízott 130-170, lud, hízott 130-180, pulyka, hízott 140-200, libamáj, nagy 500-900, kicsi 300-500 fillér kg-ként. Teofajás 10 darabig 12-16, főzőtojás 9-12, apró 9-13 fillér darabonként.

Zöldszék. Sárgarépa 16-31, patreze-lyem 20-40, kevert zöldszék 24-36, zeller 16-36, kalarábé 18-26, karfiol 60-88, vöröshagyma, makói 24-28, közönséges 16-24, fokhagyma 26-44, cékla 12-20, fejeskáposzta 28-44, savanyított káposzta 35-48, kelkáposzta 24-36, vöröskáposzta 40-70, tormá 60-160, burgonya: Gülüba 10-14, ószi rózza 4-12, nyári rózza 10-14, Ella 6-10, kifli 16-20, tömör csiperkegomba 120-260, szárított 400-700, 18k, fűsz 16-23, sítötök 14-20, paraj, tisztított 80-140, feleketerek 16-24 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma (nemes) 70-160, körte (nemes) 70-150, aszaltánya 120-160, szilvaz 120-140, gyümölcsfű 180-280, kőbőzött szőlő 120-180, dió, keménybőrű 60-100, dihétt 200-320, meggybőrű 260-320, héjazott mandula 480-640 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesk nemes 460-520, fűdés 380-440, rózsá 320-360, mák, kék 130-180, pergetett méz 130-160, kőmennyag 200-300, házliszappan, szin 96-120, közönséges 64-96 fillér kg-ként.

Időben pénznekem vételi és eladási ára 1938 január 11-én. Szék pengőért 15-16 kerít szék darab: Angol font 1680-1700; dollár 335.40-339.40; kanadai dollár 332-337; holland forint 187.20-189.20 pengő. — Szék pengőért kevesebb kerít szék darab: Csehkorona 11-11.70, szerb dinár 7.20-7.75; francia frank 11.15-11.65; lengyel zloty 60-61.40; román leu 2.85-3; bolgár leva 8.90-4; olasz líra 16.90-17.00; osztrák schilling 80-80.70; svájci frank 77.70-78.80 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatásos felárak járulnak.

Szész és szeszitalok. Az ünnepek utáni héten a szeszüzletben a forgalom csendes volt és az összes szeszüzleteket változatlan áron jegyezték. A gyümölcsdátinkapuzon e héten gyérebb volt a kereslet és csak kisebb tételeket adtak el. Az árak tartottak voltak. A törkölypátlunka 2.60-2.70, a soprópátlunka 2.70-2.80, a szilvioron (nyári árú) 4.20-4.40, az eperpátlunka 3.70-3.80, a darackpátlunka 6, a bórparlat 3.45-3.50 pengőig terjedő áron kelt el, 10.000 literfokként, III. táblázat szerint, +3% forgalmi adó.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, I. 16. Állat- és kirkakövés: Debrecen. — Hétfő, I. 17. Állat- és kirkakövés: Déványa/ Deveser, Egyek, Jászapálya, Ócsa, Örkény, Rétság, Salgótarján, Szendrő (bizonytalan), Szerecsen, Verpelét. — Szerdés és kirkakövés: Ózd. — Kirkakövés: Tatabánya. — Kedd, I. 18. Állat- és kirkakövés: Deveser, Salgótarján. Szerdés és kirkakövés: Borsodnád. Ló, marha- és sertésdátink: Vajszló. — Szerdés, I. 19. Állat- és kirkakövés: Kiskunfélegyháza. Ló, marha, és kirkakövés: Csesztreg, Zalacszentlő. Szerdés és kirkakövés: Rudabánya. — Csütörtök, I. 20. Állat- és kirkakövés: Majs, Ló, marha- és sertésdátink: Kaposzekező. — Péntek, I. 21. Állat- és kirkakövés: Csenger, Gyula, Veszprém. — Szombat, I. 22. Állat- és kirkakövés: Gyula, Tállya, Kirkakövés: Mikoszeplák, Ló, marha- és kirkakövés: Nemesvid.

Budapest I.

VASÁRNAP, I. 16.
10: Református istentisztelet. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12:30: Fontos írók, írók járás és vizállás. 12:30: Operaház zenekar. 13: Bulla Elma verseket mond. 14: Hanglemezők. 15: „Az angyalnyúl te nyegszése”. Vitéz Ottó Ernő m. kir. gazdagsági felügyelő előadása. 15:45: Cigányzene. 16:30: „Mikes Kelemen”. 17: Zongora. 17:20: Csevegés. 17:45: Dénes György és Pethes Sándor műsoros este. 20: Szalonzene. 21:50: Beszédgetés Paul Muni filmszínházzal. 22:05: Cigányzene. 22:45: Beszéköt-zenekar.

Allandó közvettlések

6:45: Torna, utána hanglemezők. 10: Hírek. 10:20: és 10:45: Két felolvasás. 11:10: Vízjelzés. 12: Harangszó, időjárás jelentés. 14:40: Időjelzés, stb. 16:45: Pontos időjelzés, stb. 00:05: Hírek.

HÉTFŐ, I. 17.

12:05: Énekegyüttés. 13: Cigányzene. 16:15: Diákéllóra. 17: „A dicsőségese anyja”. 17:30: Zongora. 18:10: „Rippl-Rónai József művésze”. 18:35: Hanglemezők. 19: Részletek a „Gasparon” c. filmből. 19:35: Csevegés. 20: Zenekar. 21:30: Időjárás. 21:55: Zongorahármas. 23:05: Jazz.

KEDD, I. 18.

12:05: Ének. 13:30: Postászenekar. 16:45: „Asszonyok tanácsadója”. 17: Tánclémezők. 17:35: Elbeszélés. 18: Cigányzene. 19: „Az ember tragédiája”. Madách Imre dráma költeménye. 22: Hírek, időjárás. 22:25: Jazz. 23:10: Cigányzene.

SZERDA, I. 19.

12:05: Cigányzene. 13:30: Hanglemezők. 16:15: Diákéllóra. 17: „Szélliget Ede”. 17:30: Jazz. 18: „Francia költők Magyarországról”. 18:45: Szalonzene. 19:30: Operaház előadás. I. Mátyás királynője. Operaház szerete Glück. 22:45: Cigányzene. 23:20: Tánclémezők.

CSÜTÖRTÖK, I. 20.

12:05: Szalonzene. 13:30: Cigányzene. 16:15: Előadás. 17: „Tejgazdasági tanfolyam III. előadása”. „A tej utja a termelőktől a fogyasztóig”. Sulyok Tivadar dr. m. kir. gazdasági felügyelő előadása. 17:30: Isolda Alhírím régi kalapácszenekaráján játszik. 18: „A bolgár népzene”. 19: Csevegés. 19:30: Katonazene. 20: Berkó Lili és Gózon Gyula előadása. 22:10: „Kern Aurél emlékést”. 23:15: Cigányzene.

PÉNTEK, I. 21.

12:05: Pátríz-lémezék. 13:30: Szimfonikus zenekar. 16:15: Diákéllóra. 17: Közvetítés a komédiaköznevbányalepről. 18: Cigányzene. 19:30: Operaház előadás. „Tannhäuser”. Zenéjét szerezte Wagner. Richard. 23:15: Katonazene.

SZOMBAT, I. 22.

12:05: Zongora. 13:30: Hanglemezők. 16:15: „Csevegés félórán”. 17: Szalonzene. 18: „A kolyentényesztés”. 18:30: Cigányzene. 19:30: Előadás. 20:05: „Fehérvári huszárok”. Szerete Erdélyi Mihály. 23:15: Időjárás. Majd: Jazz.

Budapest II.

Vasárnap, I. 16. 11:30: Szalonzene. 15: Hanglemezők. 17:20: Zongora. 18:50: Előadás. 19:20: Felolvasás. 20: Tánclémezők. — Hétfő, I. 17. 18:35: Német nyelvlecke. 19:05: Előadás. 19:35: Szakszofon. 20:10: Hírek. 20:30: Hanglemezők. — Kedd, I. 18. 18: Mezőgazdasági előadás. 19:30: Francia nyelvlecke. 19:05: Hanglemezők. 20:55: Szalonzene. 21: Időjárás. — Szerdés, I. 19. 18: Jazz 18:45: Olasz nyelvlecke. 19:25: Szalonzene. 20:35: Elbeszélés. 20:55: Hanglemezők. 22:05: Tánclémezők. — Csütörtök, I. 20. 17: Hanglemezők. 18:30: Angol nyelvlecke. 19:35: Előadás. 20:05: Katonazene. 20:35: Hanglemezők. — Péntek, I. 21. 18:25: Gyorsírás. 18:55: Cigányzene. 19:30: Előadás. 20: Hírek. 20:25: Szalonzene. — Szombat, I. 22. 18:30: Mezőgazdasági előadás. 19: Jogi előadás. 19:30: Klarinét. 20:25: Zongora. 20:40: Hanglemezők.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMÉZSÉGI SZÖVETSÉG FELLELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.